

На основу члана 132. став 5, члана 153. став 5. и члана 154. став 3. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – УС и 55/14, 96/15 – др. закон, 9/16 – УС),

Министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре доноси

ПРАВИЛНИК О САОБРАЋАЈНОЈ СИГНАЛИЗАЦИЈИ

(„Службени гласник РС”, бр. 85/17 и 14/21)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се врста, значење, облик, боја, мере, материјали за израду саобраћајне сигнализације и правила постављања саобраћајне сигнализације на путевима; врста, изглед, техничке карактеристике и начин постављања и места на којима се морају поставити браници или полубраници, уређаји за давање светлосних, звучних знакова и начин њихове употребе; привремена саобраћајна сигнализација, изглед, техничке карактеристике, начин постављања и употреба браника и других средстава за обезбеђење места на коме се изводе радови.

Основни појмови и изрази

Члан 2.

Изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) *апликативне траке* су специјални вишеслојни материјали за израду ознака на коловозу на бази гуме, односно пластике, различитих дебљина и текстура;
- 2) *банкина* је део јавног пута на којем се поставља саобраћајна сигнализација;
- 3) *бојила* су материјали за израду ознака на путу у течном, односно житком стању и састоје од пигмената, везивних средстава, пунила, разређивача и светлоодбојних перли;
- 4) *браници и полубраници* су уређаји који се састоје од механизма за покретање и баријера са светлосним, односно ретрорефлектујућим ознакама и служе за повремено обустављање саобраћаја;
- 5) *запрека (баријера)* је привремена саобраћајна сигнализација која се користи за усмеравање саобраћаја, односно означавање дела пута на којем је привремено обустављен саобраћај;
- 6) *запречна трака* је привремена саобраћајна сигнализација за означавање препрека на путу и места на коме се изводе радови на путу (у даљем тексту: зона радова);
- 7) *заштитна ограда* је опрема пута чија је основна намена спречавање скретања возила са пута;
- 8) *индикатор врха површине раздвајања токова* је опрема пута која служи за означавање места раздвајања саобраћајних токова;
- 9) *катадиоптер* је светлосна ознака израђена од ретрорефлектујућег материјала, поставља се на заштитним оградама и бочним сметњама у профилу пута, која служи за означавање правца пружања пута и ивице коловоза;
- 10) *класа материјала* је карактеристика материјала за израду лица саобраћајног знака, која служи за класификацију материјала према коефицијенту ретрорефлексије;

11) *линеарни катадиоптер* је опрема пута намењена за подужно обележавање ограда, зидова и баријера;

12) *маркер* је опрема пута која омогућава уочљивост саобраћајних површина и ознака на путу;

13) *монтажни ивичњак* је опрема пута намењена за усмеравање саобраћаја и вођење саобраћајних токова;

14) *носач саобраћајне сигнализације* (стуб, портал, конзола, и сл.) је конструкција на коју се поставља саобраћајна сигнализација;

15) *опрема против заслепљивања возача* је опрема пута која служи за спречавање заслепљивања возача од светла возила из супротног смера;

16) *пластични материјали* су материјали за израду ознака на коловозу у течном, односно житком стању на бази пластике;

17) *ретрорефлектујући материјали* за израду лица саобраћајног знака (фолије) су пластични материјали са уграђеним елементима за ретрорефлексију, лепком за причвршћивање на подлогу и заштитним површинским слојем за одбрану од спољних утицаја;

18) *саобраћајни чуњ* је привремена саобраћајна сигнализација конусног облика којом се возачи упозоравају на препреке, односно зону радова на путу;

19) *саобраћајно огледало* је опрема пута, намењена побољшању прегледности на путу;

20) *сигнална табла* је привремена саобраћајна сигнализација намењена означавању зоне радова на путу, са трепћућим светлима, саобраћајним знаковима, односно знаковима са измењивим садржајем порука и може се поставити на задњи део возила, односно приколици који се користе у зони радова;

21) *смероказ* је светлосна ознака са ретрорефлектујућим површинама која служи за означавање правца пружања пута и ивица коловоза;

22) *стубић* је опрема пута којом се спречава приступ на површине које нису намењене одређеним учесницима у саобраћају;

23) *табла за означавање врха острва* је саобраћајни знак који упозорава возаче да наилазе на острво, или је стуб са унутрашњим осветљењем жуте боје и поставља се на врх острва;

24) *ублаживач удара* (абсорбер) је опрема пута и служи за ублажавање удара возила у објекат на путу и поставља се на местима где постоји изражена опасност од налетања возила;

25) *штап за означавање пута* у зимским условима је светлосна ознака са наизменичним пољима црвене и жуте боје и служи за означавање правца пружања пута и ивица коловоза у зимским условима.

II. САОБРАЋАЈНА СИГНАЛИЗАЦИЈА

Члан 3.

Под саобраћајном сигнализацијом, у смислу овог правилника се подразумевају:

- 1) саобраћајни знакови;
- 2) ознаке на путу;
- 3) семафори;
- 4) браници, односно полубраници на прелазу пута преко железничке пруге;
- 5) привремена саобраћајна сигнализација;
- 6) светлосне ознаке на путу;
- 7) друге ознаке на путу (у даљем тексту: опрема пута).

Члан 4.

Изглед и начин постављања саобраћајне сигнализације на путу је прописан овим правилником.

Техничке карактеристике саобраћајне сигнализације изводе се у складу са важећим српским стандардима.

Ако за саобраћајну сигнализацију не постоји одговарајући српски стандард, примениће се одговарајући европски стандард.

Темељи, постоља и носачи саобраћајне сигнализације су дефинисани стандардом.

Саобраћајни пројекат

Члан 5.

Саобраћајна сигнализација се поставља и обележава на путу на основу саобраћајног пројекта у складу са одредбама овог правилника и прописима којима се уређује област саобраћаја.

Саобраћајни пројекат је пројекат саобраћаја и саобраћајне сигнализације, у складу са прописима којима се уређује техничка документација.

Техничку документацију чине: саобраћајни пројекат, техничка контрола и пратећа документација (мишљења, сагласности, документација на основу које се изводе радови **који узрокују измену режима саобраћаја** на путу, овлашћења, пуномоћја и др.).

Саобраћајни пројекат садржи:

- 1) насловну страну;
- 2) садржај пројектне документације;
- 3) општу документацију у складу са прописима;
- 4) пројектни задатак **потписан од инвеститора**;
- 5) технички извештај;
- 6) предмер и предрачун саобраћајне сигнализације;
- 7) техничке услове за израду и постављање саобраћајне сигнализације, за одговарајући ниво израде исте, у складу са прописима којима се ближе уређује техничка документација;
- 8) прилог о мерама заштите на раду и заштити животне средине које се односе на пројекат, за одговарајући ниво израде исте, у складу са прописима којима се уређује техничка документација;
- 9) графички део пројекта;
- 10) детаље саобраћајне сигнализације.

Саобраћајни пројекат дат је у Прилогу 1. који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

1. Саобраћајни знакови

Члан 6.

Саобраћајни знакови су: знакови опасности, знакови изричитих наредби и знакови обавештења.

Уз саобраћајни знак је дозвољено постављање допунске табле која је саставни део саобраћајног знака и ближе одређује његово значење.

Допунска табла се поставља испод доње ивице саобраћајног знака на који се односи.

Члан 7.

Саобраћајни знак се поставља на носач саобраћајног знака поред коловоза.

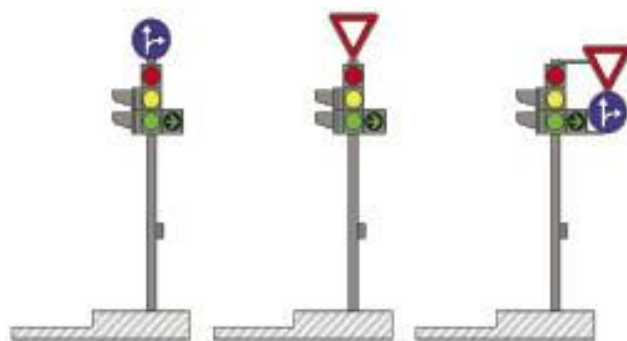
Дозвољено је да се саобраћајни знак постави на:

- 1) конзолни носач;
- 2) портални носач;
- 3) запреку;
- 4) сигналну таблу;
- 5) носач семафора и то:

(1) један знак изнад семафора;

(2) два знака са десне стране у нивоу семафора, на посебном носачу и то знакови: П-1, П-2, П-4, П-43, П-43.1, П-43.2, П-43.3, П-43.4, П-44, П-44.1, П-44.2, Ш-2, Ш-2.1, Ш-3, Ш-3.1 и Ш-62;

Шематски приказ постављања саобраћајних знакова на носач семафора је дат на слици бр. 1.

Слика бр. 1.

Изузетно од става 1. овог члана, уз образложење у саобраћајном пројекту, дозвољено је да се саобраћајни знак постави на елементе комуналне инфраструктуре уз сагласност надлежног власника, односно корисника комуналне инфраструктуре.

Полеђина саобраћајних знакова П-1, П-2 и Ш-3 не сме бити заклоњена.

Члан 8.

На заједничком носачу за саобраћајни знак поред коловоза, не сме се поставити више од две допунске табле уз један саобраћајни знак.

На заједничком носачу за саобраћајни знак поред коловоза, не сме се поставити више од два саобраћајна знака и две допунске табле.

На заједничком носачу за саобраћајни знак поред коловоза не сме се поставити више од два саобраћајна знака који се односе на један смер кретања.

Изузетно од става 1, 2, и 3. овог члана, на раскрсници без семафора у насељу, дозвољено је на заједничком носачу саобраћајног знака поред коловоза поставити три саобраћајна знака без допунских табли, када је први у низу од тих знакова знак П-1 или П-2, други у низу један од знакова: П-43, П-43.1, П-43.2, П-43.3, П-43.4, П-44, П-44.1, П-44.2, П-45.2, П-26, П-26.1 а трећи у низу један од знакова: Ш-5, Ш-6, Ш-7.

На заједничком носачу саобраћајног знака поред коловоза дозвољено је поставити три саобраћајна знака без допунских табли и то знакове: Ш-205, Ш-63 и Ш-64.

Саобраћајни знакови који се постављају на заједничком носачу морају бити исте групе димензије знакова и класе материјала.

Табела група димензија знакова на заједничком носачу дата је у Прилогу 2 који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Саобраћајни знакови на заједничком носачу поред коловоза се постављају од највишег ка најнижем, следећим редом: знакови опасности, знакови изричитих наредби па знакови обавештења.

Изузетно од става 8. знакови Ш-3 и Ш-3.1 се постављају на највишу позицију.

Члан 9.

Саобраћајни знакови ван насеља постављају се на висини од 1,2 m до 1,4 m.

Саобраћајни знакови у насељу постављају се на висини од 2,2 m до 2,4 m, а изузетно ван пешачких површина дозвољено је постављање на висини од 1,4 m до 1,8 m.

Изузетно од става 1. овог члана:

1) на висини од 0,8 m постављају се знакови: I-35, Ш-59, Ш-82, Ш-82.1, Ш-83, Ш-95, Ш-96, Ш-97, Ш-98 и Ш-99;

2) на висини од 1,5 m до 1,7 m постављају се знакови: П-45, П-45.1, П-45.2, П-45.3, ако се постављају заједно са знаковима Ш-84 и Ш-84.1;

3) на висини од 0,5 m постављају се знакови: Ш-84 и Ш-84.1;

4) висина знакова Ш-82 и Ш-82.1 који се постављају на индикатор врха површине раздвајања токова је у зависности од висине индикатора врха површине раздвајања токова;

5) висина знакова који се постављају на запреке у зони радова је у зависности је од висина запрека.

Саобраћајни знакови изнад коловоза постављају се на висини од 4,5 m до 5,5 m.

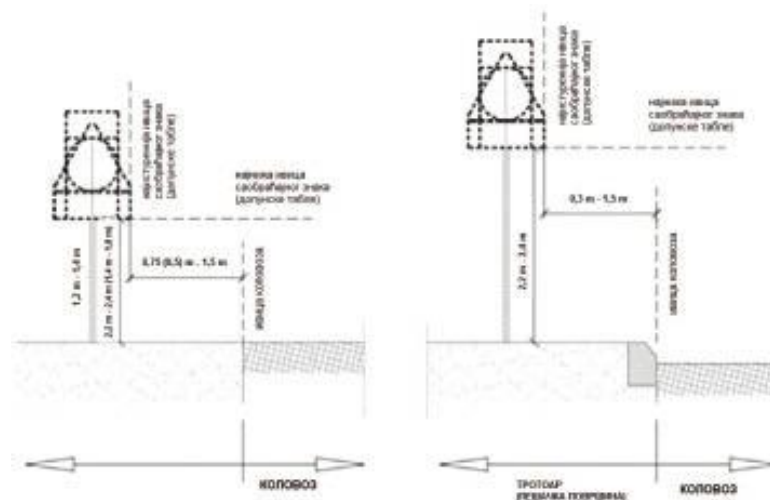
Висина је растојање од хоризонталне равни која пролази кроз ивицу пута ближу саобраћајном знаку до хоризонталне равни која пролази кроз доњу ивицу саобраћајног знака, односно допунске табле (најнижа ивица саобраћајног знака, односно допунске табле).

Начин постављања саобраћајног знака и допунске табле, који се вертикално постављају на заједнички носач за саобраћајни знак, дат је на слици бр. 2.

Растојање између ивице коловоза и најниже ивице саобраћајног знака, која је најближа коловозу, ван пешачких површина, износи од 0,75 m до 1,5 m.

Изузетно, од става 8. овог члана, растојање износи до 0,5 m, када саобраћајни профил садржи зауставне траке, односно када је постављена заштитна ограда.

Растојање између ивице коловоза и најниже ивице саобраћајног знака, која је најближа коловозу, на пешачким површинама износи од 0,30 m до 1,5 m.

Слика бр. 2

Члан 10.

Саобраћајни знакови се постављају на начин да буду уочљиви, да не ометају кретање учесника у саобраћају и не заклањају друге саобраћајне знакове.

Саобраћајни знакови се постављају са десне стране пута поред коловоза, у смеру кретања возила.

Уколико на месту на коме се поставља саобраћајни знак са десне стране пута постоји потреба за бољом уочљивошћу знака, односно додатним упозорењем учесника у саобраћају из разлога безбедности, знак се поставља и на левој страни пута.

Члан 11.

Називи места и други географски називи на саобраћајним знаковима на државним путевима I реда исписују се ћириличним и латиничним писмом на начин да се прво исписује натпис ћирилицом, а затим латиницом на истом знаку.

Изузетно од става 1. овог члана на саобраћајним знаковима који се постављају поред пута, натписи ћириличним и латиничним писмом могу се исписати на два саобраћајна знака на начин да се на путу прво наилази на знак са ћириличним писмом.

Називи места и други географски називи исписују се ћириличним писмом на саобраћајним знаковима на државним путевима II реда, општинским путевима и улицама.

На туристичкој сигнализацији натписи се исписују ћириличним писмом. Испод ћириличног писма је дозвољен натпис на енглеском језику.

На местима где се дозвољава примена писма или језика националне мањине, овај натпис се исписује испод натписа који су дефинисани ст. 1, 3. и 4. овога члана.

На саобраћајни знак је дозвољено уписати одредиште у другој држави на енглеском језику и националну ознаку те државе.

Члан 12.

Знакови са изменљивим садржајем имају исто значење као и саобраћајни знакови прописани овим правилником.

Знакови са изменљивим садржајем производе се према стандарду SRPS EN 12966.

Уколико због технологије извођења није могуће извести прописану боју употребљава се:

- 1) црна боја без рефлексије, уместо беле и плаве боје основе знака;
- 2) бела, односно жута боја за симболе уместо црне и беле боје за симболе;
- 3) бела, односно жута боја оквира уместо црне боје оквира.

Дозвољено је да се информација која се приказује на знаковима са изменљивим садржајем састоји од текста, односно симбола.

Знакови са изменљивим садржајем се постављају на:

- 1) порталним носачима изнад коловоза;
- 2) носачу за саобраћајни знак поред пута;
- 3) сигналним таблама;
- 4) возилима, односно приколицама који се користе у зони радова на путу.

Члан 13.

Ивица саобраћајног знака израђује се у боји основе знака.

Саобраћајни знак са алуминијумским профилом на ивици не мора да има ивицу из става 1. овог члана.

Саобраћајни знак чине лице и полеђина знака.

Лице саобраћајног знака се израђује од материјала са ретрорефлектујућим својствима.

У случају да је знак израђен са унутрашњим извором светлости, лице знака се израђује на трансlucentној подлози са ретрорефлектујућим својством.

Боја лица саобраћајног знака је у складу са стандардом.

Полеђина саобраћајног знака је сиве боје, без рефлексије, у складу са стандардом.

Материјали за израду саобраћајних знакова

Члан 14.

Употреба ретрорефлектујућих материјала за израду лица саобраћајног знака зависи од категорије пута, и то на:

1) аутопуту: знакови који се постављају поред коловоза израђују се од материјала најмање класе 2 ако не постоји јавна расвета, од материјала класе 3 израђују су знакови обавештења за вођење саобраћаја ако јавна расвета постоји, а знакови који се постављају на порталима израђују се од материјала класе 3;

2) мотопуту: знакови који се постављају поред коловоза израђују се од материјала најмање класе 2, а на порталима од материјала класе 3;

3) осталим државним и општинским путевима: знакови се израђују од материјала класе 2;

4) улицама: знакови се израђују од материјала класе 1.

Изузетно од става 1. овог члана:

1) на аутопуту и мотопуту, од материјала класе 2 се израђују знакови уз објекте на путу: III-58, III-59, III-60, III-61, III-90, III-90.1;

2) на осталим путевима, осим на улицама, од материјала класе 3 израђују се знакови: I-32, I-33, I-34, I-34.1, I-35, II-1, II-2, III-5, III-6, III-7;

3) на улицама од материјала класе 2 израђују се знакови: I-32, I-33, I-34, I-34.1, I-35, II-1, II-2, III-5, III-6, III-7;

4) од материјала класе 3. се израђују знакови: III-11, III-28, III-85, III-86, III-89, III-89.1, III-89.2;

5) од материјала класе 1. се израђују знакови: II-40, II-41, II-41.1, **II-41.2**, II-42, III-19 III-20, III-21, III-22, III-98 и III-99.

Изузетно од става 1. овог члана, знакови који се постављају поред коловоза израђују се од материјала класе 1, уколико се радови у зони радова заврше у току једног дана за време дневне видљивости.

Знакови туристичке сигнализације израђују се од материјала класе 2 на аутопуту и мотопуту, а од материјала класе 1 на осталим путевима.

Ради боље уочљивости дозвољено је да саобраћајни знакови буду израђени на флуоросцентној подлози од ретрорефлектујућег материјала класе 3:

1) жуте боје у зони радова на путу;

2) жуто-зелене боје за знакове на местима где је потребно да се истакне значај информације на знаку, односно када је потребно појачати уочљивост таквих знакова.

Члан 15.

Саобраћајни знакови израђени са лицем знака од ретрорефлектујућих материјала постављају се на путу под углом од 30–50 у односу на уздужну осу пута – хоризонтална раван, односно постављају се изнад пута под углом од 3° у односу на уздужну осу пута – вертикална раван, да би се избегао ефекат заслепљивања.

Начин постављања ретрорефлектујућих саобраћајних знакова у односу на уздужну осу пута дат је у Прилогу 3 који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 16.

Саобраћајни знак према стандарду SRPS EN 12899 испуњава најмање:

- 1) фактор сигурности за оптерећење класе (PAF1);
- 2) притисак ветра класе (W5);
- 3) динамички притисак снега класе (DSL1);
- 4) највећу привремену дефлексију класе (TDB4).

1.1. Знакови опасности

Члан 17.

Знакови опасности служе да се учесници у саобраћају упозоре на опасност која им прети на одређеном месту, односно делу пута и да се обавесте о природи те опасности.

Члан 18.

Знакови опасности су:

1) знак „кривина налево” (I-1) и знак „кривина надесно” (I-1.1), означавају приближавање (наилазак) опасној кривини налево, односно надесно;

2) знак „двострука кривина или више од две узастопне кривине од којих је прва налево” (I-2) и знак „двострука кривина или више од две узастопне кривине од којих је прва надесно” (I-2.1) означава приближавање делу пута са више узастопних кривина, од којих је прва налево, односно надесно;

3) знак „опасан успон” (I-3) и знак „опасна низбрдица” (I-4), означавају приближавање опасном успону, односно опасној низбрдици;

Процент на знаку одговара проценту успона, односно проценту низбрдице на путу.

4) знак „сужење пута” (I-5), знак „сужење пута са десне стране” (I-5.1) и знак „сужење пута са леве стране” (I-5.2), означавају приближавање делу пута на коме сужење коловоза може да представља опасност;

5) знак „покретни мост” (I-6), означава близину места на коме се на путу налази покретни мост;

6) знак „близина обале” (I-7), означава наилазак на део пута који води до обале, односно пружа се у близини обале;

7) знак „нераван коловоз” означава наилазак на део пута на коме је коловоз нераван због постојања опасних избочина и улегнућа (I-8), због опасног улегнућа (I-9) или због опасне избочине на коловозу (I-10);

8) знак „клизав коловоз” (I-11), означава наилазак на део пута на коме је могућа појава клизавог коловоза;

9) знак „камење пршти” (I-12), означава наилазак на део пута на коме је могућа појава прштања камења;

I-12

10) знак „одрон камења” означава наилазак на део пута на којем постоји опасност од одрона камења и присуства камења са десне стране пута (I-13), односно са леве стране пута (I-13.1);

I-13

I-13.1

11) знак „наилазак на пешачки прелаз” (I-14), означава наилазак на место на путу на коме је обележен пешачки прелаз;

I-14

12) знак „деца на путу” (I-15), означава наилазак на део пута на коме се често крећу деца (близина школе, обданишта, игралишта и сл.);

I-15

13) знак „бициклисти на путу” (I-16), означава наилазак на део пута на коме се бициклисти често крећу, односно прелазе пут;

I-16

14) знак „животиње на путу” (I-17), означава наилазак на део пута на коме домаће животиње под надзором прелазе преко пута, односно се крећу дуж пута;

I-17

15) знак „дивљач на путу” (I-18), означава наилазак на део пута на коме постоји опасност због преласка дивљачи;

I-18

16) знак „радovi на путу” (I-19), означава наилазак на део пута на коме се изводе радovi на путу;

I-19

17) знак „наилазак на семафор” (I-20) и (I-20.1), означава наилазак на место на путу на коме је саобраћај регулисан семафорима;

I-20

I-20.1

18) знак „авионска писта” (I-21), означава наилазак на део пута у близини авионске писте преко кога авиони прелећу, у ниском лету, приликом слетања, односно полетања;

I-21

19) знак „бочни ветар” (I-22), означава наилазак на део пута на коме је учестала појава јаког бочног ветра;

I-22

Симбол на наведеном знаку одговара смеру ветра.

20) знак „двосмеран саобраћај” (I-23), означава место на путу од кога почиње двосмеран саобраћај;

I-23

21) знак „тунел” (I-24), означава наилазак на тунел;

I-24

22) знак „опасност на путу” (I-25), означава наилазак на део пута или место на путу на коме учесницима у саобраћају прети опасност за коју овим правилником није предвиђен посебан знак;

I-25

23) знак „укрштање путева исте важности” (I-26), означава близину раскрснице путева од којих ниједан пут није пут са првенством пролаза;

I-26

24) знак „укрштање са споредним путем под правим углом” (I-27), знак „спајање споредног пута под правим углом са леве стране” (I-28), знак „спајање споредног пута под правим углом са десне стране” (I-28.1), знак „спајање споредног пута под оштрим углом са леве стране” (I-29), знак „спајање споредног пута под оштрим углом са десне стране” (I-29.1), знак „спајање споредног пута под тупим углом са леве стране” (I-29.2) и знак „спајање споредног пута под тупим углом са десне стране” (I-29.3) означавају наилазак на раскрсницу на којој се пут са првенством пролаза укршта, односно спаја са споредним путем;

Симболи на наведеним знаковима из ове тачке одговарају ситуацијама на путу.

25) знак „раскрсница са кружним током саобраћаја” (I-30), означава наилазак на раскрсницу на којој се саобраћај одвија у кружном току;

26) знак „укрштање пута и трамвајске пруге” (I-31), означава наилазак на место на коме се пут укршта са трамвајском пругом у нивоу;

27) знак „укрштање пута са железничком пругом са браницима или полубраницима” (I-32), означава наилазак на место укрштања пута са железничком пругом у нивоу, обезбеђено браницима или полубраницима;

I-32

28) знак „укрштање пута са железничком пругом без браника или полубраника” (I-33), означава наилазак на место укрштања пута са железничком пругом у нивоу, који није обезбеђен браницима или полубраницима;

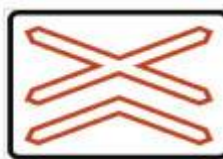

I-33

29) знак „Андрејин крст”, означава наилазак на укрштање пута и железничке пруге у нивоу са једним колосеком (I-34), односно са два или више колосека (I-34.1);

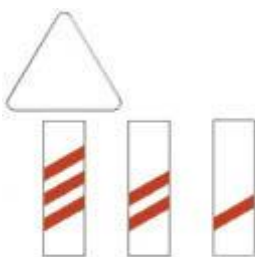

I-34

I-34.1

30) знак „приближавање месту укрштања пута и железничке пруге” (I-35), означава удаљеност до места укрштаја пута и железничке пруге у нивоу;

I-35

31) знак „пешаци на путу” (I-36), означава наилазак на део пута којим се пешаци често крећу;

I-36

32) знак „опасна банкина” (I-37), означава наилазак на део пута на коме је уз коловоз опасна банкина;

I-37

Симбол на знаку одговара одговарајућој страни пута.

33) знак „застој саобраћаја” (I-38), означава наилазак на део пута на коме постоји опасност од стварања колоне возила;

I-38

Знакови опасности – опште карактеристике

Члан 19.

Знакови опасности имају облик једнакостраничног троугла чија се доња страна налази у хоризонталном положају са врхом окренутим навише.

Изузетно од става 1. овог члана одступају знакови I-34, I-34.1 и I-35 који имају правоугаони облик.

Члан 20.

Основа знакова опасности је беле боје, а оквир троугла је црвене боје. Симболи на знаковима опасности су црне боје.

Изузетно од става 1. овог члана:

- 1) знак I-19 има жуту основу;
- 2) знак I-20 и I-20.1, има на симболима исцртано по вертикалној оси црвено светло горе, жуто у средини, зелено доле, а по хоризонталној оси црвено светло лево, жуто у средини и зелено десно;
- 3) знак I-34 и I-34.1, има оквир симбола црвене боје;
- 4) знак I-35, има косе црте црвене боје;
- 5) знак I-38, има на симболима возила исцртана светла црвене боје.

Члан 21.

Дужина стране једнакостраничног троугла знака опасности износи:

- 1) 120 cm, на аутопуту и мотопуту;
- 2) 90 cm, на осталим државним путевима, општинским путевима и саобраћајницама у насељу;
- 3) 60 cm, на осталим саобраћајницама у насељу где постоје просторна ограничења;
- 4) 40 cm, ако се употребљавају као уметнути знакови, осим 60 cm када се умећу на знакове који се постављају на аутопуту и мотопуту.

На путевима из става 1. тачка 2) овог члана могу се, по потреби постављати и знакови опасности чија страна троугла износи 120 cm, а на путевима из става 1. тачка 3) овог члана и знакови опасности чија је дужина стране троугла 90 cm.

Димензија знака I-34 је: 120 cm x 60 cm, а димензија знака I-34.1 је: 120 cm x 90 cm.

Димензија знака I-35 је: 30 cm x 100 cm, са косим тракама ширине и међусобног растојања од 8 cm које су под углом од 30° у односу на ужу страну знака.

Постављање знакова опасности

Члан 22.

Знакови опасности се постављају, на удаљености од 150 m до 250 m испред опасног места на путу.

Изузетно од става 1. овог члана на путу ван насеља, дозвољено је да се знакови опасности постављају на удаљености мањој од 150 m, односно већој од 250 m, са допунском таблом којом се означава удаљеност до опасног места, уз образложење у саобраћајном пројекту.

Изузетно од става 1. овог члана на путу у насељу, дозвољено је да се знакови опасности поставе и на удаљености мањој од 150 m, уз образложење у саобраћајном пројекту.

Члан 23.

Изузетно од члана 22. став 1. овог правилника:

- 1) знак I-19 поставља се на месту одакле почиње зона радова на путу и дозвољено је да се понови у зони радова;
- 2) знак I-23 поставља се на месту на путу одакле почиње двосмеран саобраћај;
- 3) знак I-26 поставља се на путевима ван насеља на месту укрштања путева исте важности;
- 4) знакови I-27, I-28, I-28.1, I-29, I-29.1, I-29.2 и I-29.3 постављају се само ако је на споредном путу који се укршта са путем с првенством пролаза, постављен знак II-1, односно знак II-2;

5) знакови I-34, I-34.1 постављају се на укрштајима пута и железничке пруге, на одстојању од 5 m од најближе железничке шине, а ако околности то захтевају не мањем од 3 m, односно не већем од 10 m;

6) знакови I-34, I-34.1 постављају се на заједничком носачу изнад семафора ако је прелаз пута преко железничке пруге у нивоу опремљен истим;

7) знак I-35 поставља се са три косе траке на 240 m испред места укрштања пута и железничке пруге у нивоу, затим са две косе траке на 160 m, а последњи са једном косом траком на 80 m испред места укрштања пута и железничке пруге у нивоу. Нижа страна косих трака је ближе коловозу. Знак I-32 или I-33 се поставља изнад знака са три косе траке.

1.2. Знакови изричитих наредби

Члан 24.

Знакови изричитих наредби служе да учесницима у саобраћају на путу ставе до знања забране, ограничења и обавезе.

Знакови изричитих наредби су: знакови којима је прописано првенство пролаза, знакови забране и ограничења и знакови којима су прописане обавезе.

Члан 25.

Знакови изричитих наредби којима је прописано првенство пролаза су:

1) знак „уступање првенства пролаза” (II-1), означава наредбу возачу да мора да уступи првенство пролаза возилима која се крећу путем на који наилази **односно означава наредбу возачу да мора да уступи првенство пролаза шинском возилу које се креће по прузи на коју наилази;**

II-1

2) знак „обавезно заустављање” (II-2), означава наредбу возачу да мора да заустави возило и уступи првенство пролаза возилима која се крећу путем на који наилази **односно означава наредбу возачу да мора да заустави возило испред прелаза пута преко пруге и да уступи првенство пролаза шинском возилу које се креће по прузи на коју наилази;**

II-2

Знакови изричитих наредби којима су прописане забране и ограничења су:

3) знак „забрана саобраћаја за возила у оба смера” (II-3), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за сва возила;

II-3

4) знак „забрана саобраћаја за возила у једном смеру” (II-4), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај возилима из смера према коме је окренуто лице знака;

II-4

5) знак „забрана саобраћаја за моторна возила” (II-5), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за сва моторна возила, осим за мопеде, мотоцикле без приколице и мотоцикле без бочног седишта;

II-5

6) знак „забрана саобраћаја за аутобусе” (II-6), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај аутобусима;

II-6

7) знак „забрана саобраћаја за теретна возила” (II-7), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за теретна возила;

II-7

Ако се уз овај знак дода допунска табла на којој је означена највећа дозвољена маса возила, забрана важи за теретна возила чија највећа дозвољена маса прелази означену масу.

8) знак „забрана саобраћаја за возила која превозе материје које могу да изазову загађивање воде” (II-8), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај возилима која превозе одређену количину материје која може да изазове загађивање воде;

II-8

9) знак „забрана саобраћаја возилима која превозе експлозив, односно лако запаљиве материје” (II-9), означава пут или део пута на коме је забрањен саобраћај возилима која превозе експлозив или лако запаљиве материје и знак „забрана саобраћаја возилима која превозе опасне терете” (II-9.1), означава пут или део пута на коме је забрањен саобраћај возилима која превозе опасне терете;

II-9

II-9.1

10) знак „забрана саобраћаја за моторна возила која вуку прикључно возило осим полуприколице или приколице са једном осовином” (II-10), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за моторна возила која вуку прикључно возило осим полуприколице или приколице са једном осовином и знак „забрана саобраћаја за моторна возила која вуку прикључно возило” (II-10.1), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за моторна возила која вуку прикључно возило;

II-10

II-10.1

11) знак „забрана саобраћаја за тракторе” (II-11), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за тракторе;

II-11

12) знак „забрана саобраћаја за мотоцикле” (II-12), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за мотоцикле, тешке трицикле и тешке четвороцикле;

II-12

13) знак „забрана саобраћаја за мопедe” (II-13), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за мопедe, лаке трицикле и лаке четвороцикле;

II-13

14) знак „забрана саобраћаја за бицикле” (II-14), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за бицикле;

II-14

15) знак „забрана саобраћаја за запрежна возила” (II-15), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за запрежна возила;

II-15

16) знак „забрана саобраћаја за ручна колица” (II-16), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за лица која користе ручна колица;

II-16

17) знак „забрана саобраћаја за пешаке” (II-17), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за пешаке;

II-17

18) знак „забрана саобраћаја за сва моторна возила” (II-18), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за сва моторна возила;

II-18

19) знак „забрана саобраћаја за сва моторна возила и запрежна возила” (II-19), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за сва моторна возила и запрежна возила;

II-19

20) знак „забрана саобраћаја за возила чија ширина прелази одређену ширину” (II-20), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила чија ширина прелази ширину означену на знаку;

II-20

21) знак „забрана саобраћаја за возила чија укупна висина прелази одређену висину” (II-21), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила чија укупна висина прелази висину означену на знаку;

II-21

22) знак „забрана саобраћаја за возила чија укупна маса прелази одређену масу” (II-22), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила, односно скупове возила, чија укупна маса прелази масу означену на знаку;

II-22

23) знак „забрана саобраћаја за возила која прекорачују одређено осовинско оптерећење” (II-23), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила са осовинским оптерећењем већим од оптерећења означеног на знаку;

II-23

24) знак „забрана саобраћаја за возила која прекорачују одређену дужину” (II-24), означава пут, односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила, односно скуповима возила, чија укупна дужина прелази дужину означену на знаку;

II-24

25) знак „најмање одстојање између возила” (II-25), означава најмање одстојање између возила у кретању;

II-25

26) знак „забрана скретања лево” (II-26), означава место на путу на коме је скретање лево забрањено и знак „забрана скретања десно” (II-26.1), означава место на путу на коме је скретање десно забрањено;

II-26

II-26.1

27) знак „забрана полукружног окретања” (II-27), означава место на путу на коме је забрањено полукружно окретање;

II-27

28) знак „забрана претицања за моторна возила” (II-28), означава пут, односно део пута на коме је забрањено да моторна возила претичу друга моторна возила, осим мотоцикла са два точка без приколице и мопеда;

II-28

29) знак „забрана претицања за теретна возила” (II-29), означава пут, односно део пута на коме је забрањено да теретна возила чија највећа дозвољена маса прелази 3,5 t, претичу друга моторна возила;

II-29

30) знак „ограничење брзине” (II-30), који означава пут односно део пута на коме је забрањено кретање брзином (km/h) већом од означене на знаку;

II-30

31) знак „забрана употребе звучних уређаја за упозоравање” (II-31), означава пут, односно део пута на коме се уређајем не смеју давати звучни знакови упозорења, осим у случају непосредне опасности;

II-31

32) знак „забрана проласка без заустављања” (II-32), (II-32.1) и (II-32.2) означава наредбу возачу да заустави возило из разлога означеног на знаку (царинарница, полиција, односно наплатно место за путарину);

II-32

II-32.1

II-32.2

33) знак „првенство пролаза за возила из супротног смера” (II-33), означава забрану ступања на сужени део пута пре него што тим делом пута прођу возила из супротног смера;

II-33

34) знак „забрана заустављања и паркирања” (II-34), означава страну пута на којој је забрањено заустављање и паркирање возила;

II-34

35) знак „забрана паркирања” (II-35), означава страну пута на којој је забрањено паркирање возила;

II-35

36) знак „наизменично паркирање” (II-36), означава страну пута на којој је забрањено паркирање непарним данима;

II-36

37) знак „наизменично паркирање” (II-37), означава страну пута на којој је забрањено паркирање парним данима.

II-37

Члан 26.

Знакови изричитих наредби којима су прописане обавезе су:

38) знак „најмања дозвољена брзина” (П-38), означава пут, односно део пута на коме је обавезно кретање брзином (km/h) не мањом од означене на знаку;

П-38

39) знак „ланци за снег” (П-39), означава део пута на коме моторна возила, осим мотоцикала, мопеда, лаких трицикла, тешких трицикла, лаких четвороцикла, тешких четвороцикла, радних машина, трактора и мотокултиватора, морају на погонским точковима имати ланце за снег, ако је на коловозу снег;

П-39

40) знак „бицикличка стаза” (П-40), означава посебно изграђену стазу, за вожњу бицикла, по којој је забрањено кретање другим учесницима у саобраћају;

П-40

41) знак „пешачка стаза” (П-41), означава посебно изграђену стазу за кретање пешака, по којој је забрањено кретање другим учесницима у саобраћају, знак „стаза резервисана за бициклисте и пешаке” (П-41.1) означава пут по коме се одвојено крећу бициклисти и пешаци, свако у својој стази и знак „пешачко-бицикличка стаза” (П-41.2), који означава пут намењен за кретање пешака и бициклиста”;

П-41

П-41.1

П-41.2”.

Распоред симбола на знаку П-41.1 одговара ситуацији на путу.

42) знак „стаза за јахаче” (II-42), означава стазу за јахање по којој је забрањено кретање другим учесницима у саобраћају, осим водича који воде животиње за јахање;

II-42

43) знакови „обавезан смер кретања” (II-43), (II-43.1), (II-43.2), (II-43.3) и (II-43.4), означавају смер којим се возила морају кретати;

II-43

II-43.1

II-43.2

II-43.3

II-43.4

44) знакови „дозвољени смерови кретања” (II-44), (II-44.1) и (II-44.2), означавају смерове у којима се возила смеју кретати;

II-44

II-44.1

II-44.2

45) знакови „обавезно обилажење са десне стране” (II-45), „обавезно обилажење са леве стране” (II-45.1) и „кржни ток саобраћаја” (II-45.2), означавају коловоз, односно део коловоза којим се возила морају кретати приликом обилажења пешачких острва, острва за усмеравање саобраћаја, односно других објеката на коловозу, и знак „обилажење са обе стране” (II-45.3) који означава коловоз, односно део коловоза којим се возила могу кретати приликом обилажења пешачких острва, острва за усмеравање саобраћаја, односно других објеката на коловозу;

II-45

II-45.1

II-45.2

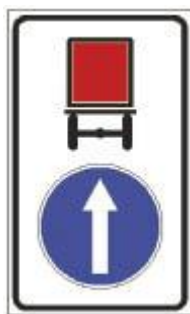
II-45.3

46) знак „обавезно полукружно окретање” (П-46), означава место на путу, односно делу пута на коме се возила морају полукружно окренути;

П-46

47) знак „обавезан смер кретања возила која превозе опасне терете” (П-47), означава обавезан смер кретања за возила за време превоза опасног терета.

Избор знака (обавезан смер кретања) на знаку П-47, одговара ситуацији на путу.

Члан 27.

Симболи на знаковима изричитих наредби П-20, П-21, П-22, П-23, П-24, П-25, П-30 и П-38 уписују према ситуацији на путу и потребама безбедности саобраћаја.

Знакови изричитих наредби – опште карактеристике

Члан 28.

Знакови изричитих наредби имају облик круга.

Изузетно од става 1. овог члана:

- 1) знак П-1 има облик једнакостраничног троугла чија је једна страна постављена хоризонтално са супротним врхом окренутим наниже;
- 2) знак П-2 има облик правилног осмоугаоника;
- 3) знак П-47 има облик правоугаоника.

Члан 29.

Основа знакова изричитих наредби који одређују забране, односно ограничења је беле боје, а знакова изричитих наредби који одређују обавезе је плаве боје. Симболи и натписи на знаковима са белом основом су црне боје, а на знаковима плаве основе су беле боје.

Оквир круга знакова изричитих наредби који одређују забране, односно ограничења је црвене боје. Поједини знакови изричитих наредби који одређују забране, односно ограничења имају и косе траке црвене боје.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана:

- 1) знак П-2 има основу црвене боје, а оквир и симбол „STOP” беле боје;
- 2) знак П-8 има симбол црвене боје, осовина са точковима је црне боје и две линије плаве боје;
- 3) знак П-9 има симбол црне боје са означеним црвеним светлом на врху, а знак П-9.1 има симбол црвене боје, а осовина са точковима и контуре возила су црне боје;
- 4) знакови П-28 и П-29 имају и симбол црвене боје;
- 5) знак П-33 има симбол црвене боје којим се означава забрањен смер кретања;
- 6) знакови П-34 и П-35 имају основу плаве боје;
- 7) знакови П-36 и П-37 имају основу плаве боје, а симбол беле боје;
- 8) знак П-47 има основу беле боје и оквир црне боје. У горњем делу се налази симбол црвене боје (осовина са точковима и контуре возила су црне боје), а у доњем делу одговарајући знак (обавезан смер кретања).

Члан 30.

Косе траке на знаковима изричитих наредби су под углом од 45° у односу на хоризонталну раван.

Члан 31.

Пречник круга знакова изричитих наредби износи:

- 1) 90 cm, на аутопуту и мотопуту;
- 2) 60 cm, на осталим државним путевима, општинским путевима и саобраћајницама у насељу;
- 3) 40 cm, на осталим саобраћајницама у насељу где постоје просторна ограничења;
- 4) 40 cm, ако се употребљавају као уметнути знакови на аутопуту и мотопуту;
- 5) 30 cm, ако се употребљавају као уметнути знакови на осталим путевима.

Изузетно од става 1. тачка 2) овог члана могу се, по потреби, постављати на путевима и знакови изричитих наредби чији пречник круга износи 90 cm.

Изузетно од става 1. тачка 3) овог члана могу се, по потреби, постављати на путевима и знакови изричитих наредби чији је пречник круга 60 cm.

Дужина странице једнакостраничног троугла знака П-1 износи:

- 1) 120 cm, на аутопуту и мотопуту;
- 2) 90 cm, на осталим државним путевима, општинским путевима и саобраћајницама у насељу;
- 3) 60 cm, на осталим саобраћајницама у насељу где постоје просторна ограничења.

Дужина пречника уписаног круга за знак П-2, износи:

- 1) 90 cm, на аутопуту и мотопуту;
- 2) 60 cm, на осталим путевима.

Димензија знака П-47 је 90 cm x 150 cm, уколико се у доњи део знака уписује круг пречника 60 cm, односно 135 cm x 225 cm, уколико се у доњи део знака уписује круг пречника 90 cm.

Постављање знакова изричитих наредби

Члан 32.

Знак изричите наредбе поставља се непосредно испред места одакле настаје обавеза придржавања наредбе изражене саобраћајним знаком, а на крају деонице пута где престаје важност знака поставља се знак обавештења о престанку важења знака изричите наредбе.

Ако је потребно да учесници у саобраћају буду унапред обавештени о изричитој наредби, дозвољено је да се знак изричите наредбе постави и пре места одакле наредба важи уз допунску таблу са ознаком удаљености до места одакле наредба важи.

Ако изричита наредба важи на деоници пута уз саобраћајни знак се поставља допунска табла са ознаком дужине на којој знак изричите наредбе важи.

Знакови изричитих наредби морају се поново поставити после сваке раскрснице са другим путем, на путу на коме је такав знак постављен, ако изричита наредба важи и после наведене раскрснице.

Члан 33.

Изузетно од члана 32. овог правилника:

1) знак П-1 поставља се у непосредној близини раскрснице, односно прелаза пута преко пруге, по могућству на месту прегледности, на коме возило уступа пролаз другим возилима која се крећу путем, односно шинским возилима која се крећу пругом, на које наилази;

2) знак П-2 поставља се у непосредној близини раскрснице, односно прелаза пута преко пруге, по могућству на месту прегледности, на коме се возило обавезно зауставља да би уступило пролаз другим возилима која се крећу путем, односно шинским возилима која се крећу пругом, на које наилази;

3) знак П-33 поставља се на месту на путу са кога се може видети део пута на који се забрана односи;

4) знакови П-43, П-43.1, П-43.2, П-43.3, П-43.4, П-44, П-44.1, П-44.2 и П-45.2 постављају се на раскрсници;

5) знакови П-45, П-45.1 и П-45.2 могу се поставити изнад знака Ш-84, на сигналне табле, односно запреке у зони радова;

6) знак П-45.3 може се поставити изнад знака Ш-84.1, на сигналну таблу, односно запреку у зони радова.

1.3. Знакови обавештења

Члан 34.

Знакови обавештења пружају учесницима у саобраћају обавештења о путу којим се крећу, називима места кроз која пут пролази и удаљености до тих места, престанку важења знакова изричитих наредби и друга обавештења.

Знакови обавештења су: општи знакови обавештења, знакови за вођење саобраћаја, знакови туристичке сигнализације и знакови за обележавање препрека на путу и места на коме се изводе радови.

1.3.1. Општи знакови обавештења

Члан 35.

Општи знакови обавештења су:

1) знак „првенство пролаза у односу на возила из супротног смера” (III-1), обавештава возача да на суженом делу пута има првенство пролаза у односу на возила из супротног смера;

III-1

2) знак „пут са једносмерним саобраћајем” (III-2) и (III-2.1), обавештава учеснике у саобраћају о једносмерном путу;

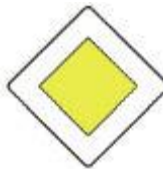
III-2

III-2.1

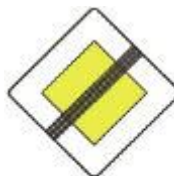
Положај симбола на знаку III-2.1 одговара ситуацији на путу.

3) знак „пут са првенством пролаза” (III-3), означава пут или део пута на коме возила имају првенство пролаза у односу на возила која се крећу путевима који се укрштају с тим путем, односно делом пута;

III-3

4) знак „завршетак пута са првенством пролаза” (III-3.1), означава место на коме се завршава пут или део пута са првенством пролаза;

III-3.1

5) знак „препрека за успоравање саобраћаја” (III-4), означава наилазак на место на путу где су постављена техничка средства за успоравање саобраћаја;

III-4

6) знак „прелаз бициклическе стазе преко коловоза” (III-5), означава место на коме се налази прелаз бициклическе стазе;

III-5

7) знак „пешачки прелаз” (III-6), означава место на коме се налази пешачки прелаз;

III-6

8) знак „пешачки прелаз и прелаз бициклическе стазе преко коловоза” (III-7), означава место на коме се налази пешачки прелаз и прелаз бициклическе стазе;

III-7

Распоред симбола на знаку III-7 одговара ситуацији на путу.

9) знак „подземни или надземни пешачки пролаз” (III-8), означава место на коме се налази подземни, односно надземни пешачки пролаз;

III-8

10) знак „слепи пут” (III-9), означава близину и положај пута који нема излаз (слепи пут);

III-9

Положај симбола на знаку III-9 одговара ситуацији на путу.

11) знак „начин кретања возила које намерава да скрене улево на раскрсници на којој је скретање улево забрањено” (III-10), означава пут којим је дозвољено кретање, када возач намерава да скрене улево, на раскрсници на којој је скретање улево забрањено;

III-10

Изглед знака одговара ситуацији на путу.

12) знак „близина школе” (III-11), означава место у чијој се близини налази школа и где се може налазити пешачки прелаз који деца често користе;

III-11

13) знак „престанак забране претицања за моторна возила” (III-12), означава место одакле престаје забрана претицања за моторна возила;

III-12

14) знак „престанак забране претицања за теретна возила” (III-13), означава место одакле престаје забрана претицања за теретна возила чија највећа дозвољена маса прелази 3,5 t;

III-13

15) знак „престанак ограничења брзине” (III-14), означава место одакле престаје ограничење брзине (km/h) и знак „престанак најмање дозвољене брзине” (III-15), који означава место одакле престаје обавеза кретања најмање прописаном брзином (km/h);

III-14

III-15

16) знак „престанак забране употребе звучних уређаја за упозоравање” (III-16), означава место одакле престаје забрана давања звучних знакова упозорења;

III-16

17) знак „престанак свих забрана” (III-17), означава место на путу одакле престају да важе претходно постављени саобраћајни знакови забрана, ограничења и обавеза;

III-17

18) знакови „престанак обавезе ношења ланаца за снег” (III-18), знак „завршетак бициклистичке стазе” (III-19), знак „завршетак пешачке стазе” (III-20), знак „завршетак бициклистичке и пешачке стазе” (III-21), знак „завршетак пешачко-бициклистичке стазе” (III-21.1) и знак „завршетак стазе за јахаче” (III-22), означавају места на путу одакле престају да важе одговарајуће обавезе;

III-18

III-19

III-20

III-21

III-22

III-21.1

19) знак „назив насељеног места” (III-23), означава границу територије од које почиње насељено место кроз које пролази пут, чији назив је наведен на саобраћајном знаку;

III-23

20) знак „завршетак насељеног места” (III-23.1), означава границу територије од које се завршава насељено место, чији назив је наведен на саобраћајном знаку;

III-23.1

21) знак „насеље” (III-24), означава место од кога почиње насеље;

III-24

22) знак „завршетак насеља” (III-24.1), означава место на коме се завршава насеље;

III-24.1

23) знак „зона забране паркирања” (III-25), означава почетак зоне у којој је забрањено паркирање;

III-25

24) знак „завршетак зоне забране паркирања” (III-25.1), означава завршетак зоне забране паркирања;

III-25.1

25) знак „пешачка зона” (III-26), означава почетак зоне намењене за кретање пешака;

III-26

26) знак „завршетак пешачке зоне” (III-26.1), означава завршетак зоне намењене кретању пешака;

III-26.1

27) знак „зона 30” (III-27), означава зону у којој је брзина возила ограничена до 30 km/h;

III-27

28) знак „завршетак зоне 30” (III-27.1), означава завршетак зоне у којој је ограничена брзина возила до 30 km/h;

III-27.1

29) знак „зона школе” (III-28), означава место од којег почиње зона школе;

III-28

30) знак „завршетак зоне школе” (III-28.1), означава завршетак зоне школе;

III-28.1

31) знак „зона успореног саобраћаја” (III-29), означава место од којег почиње зона успореног саобраћаја;

III-29

32) знак „завршетак зоне успореног саобраћаја” (III-29.1), означава место где се завршава зона успореног саобраћаја;

III-29.1

33) знак „паркиралиште” (Ш-30), означава паркиралиште;

Ш-30

На знаку, односно на допунској табли дозвољено је да се одговарајућим симболима, односно натписима значи: начин паркирања, смер у коме се налази паркиралиште, удаљеност паркиралишта, категорије возила којима је паркиралиште намењено и временско ограничење паркирања.

34) знак „паркинг гаража” (Ш-31), означава гаражу са паркинг местима;

Ш-31

35) знак „временски ограничено паркирање” (Ш-32), означава паркиралиште на коме је паркирање возила временски ограничено;

Ш-32

36) знак „паркирај и вози се” (Ш-33), означава паркиралиште где возило може да се паркира и да се путовање настави неким другим транспортним средством, које се приказује симболом;

Ш-33

37) знак „болница” (III-34), означава близину болнице и даје обавештење возачу да својим возилом не ствара буку;

III-34

Уколико удаљеност до објекта није исписана на знаку, мора се поставити одговарајућа допунска табла.

38) знак „станица за прву помоћ” (III-35), означава близину места, односно место на коме се налази станица за прву помоћ;

III-35

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима или натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба и удаљеност у метрима. Уколико удаљеност до објекта није исписана на знаку, поставља се одговарајућа допунска табла.

39) знак „радионица за оправку возила” (III-36), означава близину радионице за оправку возила;

III-36

На знаку, односно допунској табли дозвољено је да се симболима, односно натписима означи смер у коме се налази место, простор или служба, као и удаљеност у метрима.

40) знак „телефон” (Ш-37), означава близину телефонске говорнице;

Ш-37

На знаку, односно допунској табли дозвољено је да се симболима, односно натписима означи смер у коме се налази место, простор или служба и удаљеност у метрима. Уколико удаљеност до објекта није исписана на знаку, мора се поставити одговарајућа допунска табла.

41) знак „бензинска станица” (Ш-38), означава близину бензинске станице;

Ш-38

На знаку, односно допунској табли дозвољено је да се симболима, односно натписима означи смер у коме се налази место, простор, удаљеност у метрима и обавештење о врсти горива које се може наћи на станици.

42) знак „хотел или мотел” (Ш-39), означава близину хотела, односно мотела;

Ш-39

На делу знака испод белог поља дозвољено је уписати текст „хотел”, односно „мотел”, у зависности од врсте објекта који се означава.

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима или натписима означи смер у коме се налази место, простор и удаљеност у метрима.

43) знак „ресторан” (Ш-40), означава близину ресторана;

Ш-40

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место, простор и удаљеност у метрима.

44) знак „кафана” (III-41), означава близину места или место на коме се налази кафана;

III-41

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место, простор и удаљеност у метрима.

45) знак „терен уређен за излетнике” (III-42), означава близину терена који је уређен за излетнике;

III-42

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место, простор и удаљеност у метрима.

46) знак „терен за камповање под шаторима” (III-43), означава близину терена или терен уређен за камповање под шаторима;

III-43

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место, простор и удаљеност у метрима.

47) знак „терен за камповање у приколицама” (III-44), означава близину терена за боравак у приколицама;

III-44

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место, простор и удаљеност у метрима.

48) знак „терен за камповање под шаторима и у приколицама” (III-45), означава близину терена за камповање под шаторима и у приколицама;

III-45

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место, простор и удаљеност у метрима.

49) знак „планинарски дом” (III-46), означава близину планинарског дома;

III-46

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место, простор на које се знак односи и удаљеност у метрима.

50) знак „возило за помоћ на путу” (III-47), означава близину службе за пружање помоћи у случају квара на возилу;

III-47

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи и удаљеност у метрима.

51) знак „ватрогасна служба” (III-48), означава близину службе за гашење пожара;

III-48

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи и удаљеност у метрима.

52) знак „аутобуско стајалиште” (III-49), означава место аутобуског стајалишта;

III-49

53) знак „такси стајалиште” (III-49.1), означава место такси стајалишта;

III-49.1

54) знак „трамвајска станица” (III-50), означава место трамвајске станице;

III-50

55) знак „аеродром” (III-51), означава близину аеродрома, односно место аеродрома;

III-51

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи и удаљеност у метрима.

56) знак „лука или пристаниште” (III-52), означава близину луке, пристаништа, трајекта или место у коме се налази лука, пристаниште или трајект;

III-52

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи и удаљеност у метрима.

57) знак „информација” (III-53), означава близину места или место у коме се могу добити туристичке информације;

III-53

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место, простор или служба на које се знак односи и удаљеност у метрима.

58) знак „тоалет” (III-54), означава близину места где се налази тоалет;

III-54

На знаку, односно допунској табли дозвољено је симболима, односно натписима означити смер у коме се налази место на које се знак односи и удаљеност у метрима.

59) знак „радио станица” (III-55), означава фреквенцију радио станице на којој се могу чути информације о стању на путевима и туристичке информације;

III-55

На знаку се уписује назив радио станице и њена фреквенција.

60) знак „област водозахвата” (III-56), означава деоницу пута која је у области санитарне заштите водозахвата;

III-56

61) знак „проходност пута” (III-57), означава да је пут, односно прелаз преко планинског врха отворен или затворен;

III-57

Ако је пролаз отворен поље 1 је зелене боје и има натпис „отворен”, односно ако је пролаз затворен поље 1 је црвене боје и има натпис „затворен”.

Поља 2 и 3 имају основу беле боје са натписима и симболима црне боје. Натписи на пољу 1 су беле боје и могу се изводити и на страним језицима. Поља 1, 2 и 3 су изменљивог карактера у складу са ситуацијом на путу.

Ако је деоница пута отворена, поље 3 је празно, а поље 2, у складу са стањем на путу, је празно или садржи симбол ланци за снег.

Ако је деоница пута затворена, на пољу 3 се испишује назив места до којег је пут отворен, а поље 2, у складу са стањем пута садржи натпис „отворен до” или симбол ланци за снег.

62) знак „планински превој” (III-58), означава планински превој са надморском висином;

III-58

63) знак „број серпентине” (III-59), означава број серпентине са надморском висином;

III-59

64) знак „путни објекат” (III-60), означава назив путног објекта (тунел, мост, вијадукт и сл.);

III-60

Избор симбола на знаку зависи од путног објекта који се обележава.

65) знак „река” (III-61), означава назив реке преко које пут прелази;

III-61

66) знак „табла за означавање назива улица” (Ш-62), означава назив улице;

Ш-62

На знаку је дозвољено уписати кућне бројеве и бројеве блокова.

67) знак „табла за усмеравање” (Ш-63), (Ш-63.1), (Ш-64) и (Ш-64.1), означава место где се налази на оштру кривину;

Ш-63

Ш-63.1

Ш-64

Ш-64.1

68) знак „станица полиције” (Ш-65), означава близину места или место на коме се налази станица полиције;

Ш-65

На знаку, односно допунској табли дозвољено је да се означи смер кретања којим се упућује на место на које се знак односи.

69) знак „контрола брзине” (Ш-66), означава почетак деонице на којој се често врши радарска контрола брзине возила;

Ш-66

70) знак „препоручена брзина” (Ш-67), означава пут, односно део пута на коме се даје препорука брзине возила (km/h) која је означена на знаку;

Ш-67

71) знак „престанак препоручене брзине” (Ш-67.1), означава пут, односно део пута на коме престаје препорука брзине возила (km/h) која је означена на знаку;

Ш-67.1

72) знак „аутопут” (Ш-68), означава место одакле почиње аутопут;

Ш-68

73) знак „завршетак аутопута” (Ш-68.1), означава место на коме се завршава аутопут;

Ш-68.1

74) знак „мотопут” (Ш-69), означава место одакле почиње мотопут;

Ш-69

75) знак „завршетак мотопута” (Ш-69.1), означава место на коме се завршава мотопут;

Ш-69.1

76) знак „наизменично укључивање возила” (III-70), означава место где се, због завршавања саобраћајне траке, сужења коловоза, односно смањења броја саобраћајних трака, возила наизменично укључују у једну саобраћајну траку;

III-70

77) знак „саобраћајна трака за возила јавног превоза путника” (III-71), означава саобраћајну траку која је намењена за кретање возила јавног превоза путника. Ако је саобраћајна трака намењена за кретање возила јавног превоза путника у одређеном периоду у току дана, период је дозвољено исписати на знаку, односно уз саобраћајни знак се поставља допунска табла IV-4;

III-71

78) знак „завршетак саобраћајне траке за возила јавног превоза путника” (III-71.1), означава место на коме се завршава саобраћајна трака намењена само за кретање возила јавног превоза путника;

III-71.1

79) знак „саобраћајна трака за спора возила” (III-72), означава почетак саобраћајне траке којом се морају кретати возила која се крећу брзином (km/h) мањом од брзине (km/h) означене на знаку;

III-72

80) знак „завршетак саобраћајне траке за спора возила” (III-72.1), који означава место на коме се завршава трака којом се морају кретати возила која се крећу брзином (km/h) мањом од брзине (km/h) означене на знаку;

III-72.1

81) знак „место за заустављање возила у хитном случају” (III-73), означава део пута који возачи користе за заустављање, односно паркирање у хитном случају, односно у случају опасности и може бити опремљено телефоном за хитне позиве, односно апаратом за гашење пожара;

III-73

Уз знак се може поставити допунска табла IV-19.

82) знак „начин коришћења саобраћајне траке” (III-74), означава да одређена саобраћајна трака није намењена за кретање појединих врста возила чији је симбол приказан на знаку;

III-74

Број саобраћајних трака на знаку одговара ситуацији на путу.

83) знак „предзнак за отварање саобраћајне траке на аутопуту” (III-75), означава приближавање месту на аутопуту где се отвара саобраћајна трака;

III-75

84) знак „отварање саобраћајне траке на аутопуту” (III-75.1), означава место на аутопуту где се отвара саобраћајна трака;

III-75.1

85) знак „предзнак за затварање саобраћајне траке на аутопуту” (III-76), означава приближавање месту на аутопуту где се затвара саобраћајна трака;

III-76

86) знак „затварање саобраћајне траке на аутопуту” (III-76.1), означава место на аутопуту где се затвара саобраћајна трака;

III-76.1

87) знак „предзнак за затварање зауставне траке на аутопуту” (III-77), означава приближавање месту на аутопуту где се затвара зауставна трака;

III-77

88) знак „затварање зауставне траке на аутопуту” (Ш-77.1), означава место на аутопуту где се затвара зауставна трака на аутопуту;

Ш-77.1

89) знак „предзнак за спајање два аутопута” (Ш-78), означава приближавање месту на коме се аутопут спаја са другим аутопутем;

Ш-78

Број и положај стрелица на знаку одговара ситуацији на путу.

90) знак „спајање два аутопута” (Ш-78.1), означава место на коме се аутопут спаја са другим аутопутем;

Ш-78.1

Број и положај стрелица на знаку одговара ситуацији на путу.

91) знак „предзнак за затварање саобраћајне траке” (Ш-79), означава удаљеност до места на коме се затвара саобраћајна трака;

Ш-79

Број и положај стрелица на знаку одговара ситуацији на путу.

92) знак „затварање саобраћајне траке” (Ш-79.1), означава место где почиње затварање саобраћајне траке;

Ш-79.1

Број и положај стрелица на знаку одговара ситуацији на путу.

93) знак „предзнак за преусмеравање саобраћаја на путу са физички раздвојеним коловозима” (Ш-80), означава близину места где се двосмерни саобраћај са физички раздвојеним коловозним тракама преусмерава на део пута на коме су коловозне траке одвојене ознакама на коловозу;

Ш-80

Број и положај стрелица на знаку одговара ситуацији на путу.

94) знак „знак за преусмеравање саобраћаја на путу са физички раздвојеним коловозима” (Ш-80.1), означава место где се двосмерни саобраћај са физички раздвојеним коловозним тракама преусмерава на део пута на коме су коловозне траке одвојене ознакама на коловозу;

Ш-80.1

Број и положај стрелица на знаку одговара ситуацији на путу.

95) знак „предзнак за отварање саобраћајне траке” (Ш-81), означава удаљеност до места на коме се отвара саобраћајна трака;

Ш-81

Број и положај стрелица на знаку одговара ситуацији на путу.

96) знак „отварање саобраћајне траке” (Ш-81.1), означава место где почиње отварање саобраћајне траке намењене за кретање возила у истом смеру;

Ш-81.1

Број и положај стрелица на знаку одговара ситуацији на путу.

97) знак „табла за означавање изласа са бројем петље” (Ш-82), означава место изласка са аутопута и број излазне петље и знак „табла за означавање изласа” (Ш-82.1), који означава место изласка са аутопута;

Ш-82

Ш-82.1

98) знак „излаз са аутопута” (Ш-83), означава удаљеност до почетка саобраћајне траке за излаз са аутопута;

Ш-83

99) знакови „табла за означавање врха разделног острва” (Ш-84) и (Ш-84.1), постављају се на врху разделног острва и упозоравају возаче да наилазе на разделно острво;

Ш-84

Ш-84.1

Табла има наизменично црна и жута поља. На заједничком носачу изнад табле (Ш-84) дозвољено је да се постави један од знакова П-45, односно П-45.1, а изнад табле (Ш-84.1) је дозвољено да се постави знак П-45.3.

100) знак „опасна деоница пута” (Ш-85) и (Ш-85.1), означава наилазак на посебно опасну деоницу пута;

Ш-85

Ш-85.1

Знак садржи текст „ОПАСНОСТ”, односно текст „ПАЗИ ДЕЦА” и највише два саобраћајна знака из групе знакова опасности, којим се одређује природа опасности.

101) знак „погрешан смер” (Ш-86), означава последње упозорење возачу да је на делу пута који је намењен кретању возила у супротном смеру;

Ш-86

102) знак „удаљеност излаза у случају опасности” (Ш-87) и (Ш-87.1), означава смер у коме се налази излаз за случај опасности и удаљеност до њега;

Ш-87

Ш-87.1

103) знак „излаз у случају опасности” (Ш-88) и (Ш-88.1), означава излаз за пешаке у случају опасности;

Ш-88

Ш-88.1

104) знак „магла на путу” (Ш-89), (Ш-89.1), (Ш-89.2), означава почетак деонице пута са појавом магле и даје препоруке возачу да вози безбедном брзином у датим условима;

Ш-89

Ш-89.1

Ш-89.2

Постављање овог знака на путу, прати ознака на путу V-18.

105) знак „одмориште” (Ш-90), означава наилазак на одмориште на путу чији се садржај означава пиктограмима;

Ш-90

106) знак „излазак на одмориште” (Ш-90.1), означава место изласка са пута до одморишта. Уколико је потребно, дозвољено је да се упише удаљеност до следећег таквог објекта;

Ш-90.1

107) знак „наплата путарине” (Ш-91) и (Ш-91.1), означава наилазак на објекат за наплату путарине;

Ш-91

Ш-91.1

На знаку је дозвољено да се упише текст „путарина”, највише на три страна језика, ако се поставља поред пута.

108) знак „електронска наплата путарине” (Ш-92), означава саобраћајну траку намењену за кретање возила у којој се наплата путарине врши електронским путем;

Ш-92

109) знак „наилазак на место наплате путарине” (III-93), означава близину места где се наплата путарине врши и електронским путем и ручно;

III-93

110) знак „ограничење највеће дозвољене брзине на путевима у Републици Србији” (III-94), означава опште ограничење највеће дозвољене брзине кретања возила према категорији пута и обавези употребе светла на територији Републике Србије;

III-94

111) знак „број међународног пута” (III-95), означава број међународног пута, знак „број аутопута” (III-96), означава број државног пута IA реда, односно знак „број пута” (III-97), означава број осталих државних путева;

III-95

III-96

III-97

112) знак „километража пута” (III-98), означава стационажу пута, односно знак „број пута, број деонице пута и километража” (III-99), означава број пута и деонице пута и стационажу пута;

III-98

III-99

113) знак „снимање саобраћаја” (III-100), означава место на деоници пута од којег почиње снимање саобраћаја фиксним техничким уређајима;

III-100

114) знак „завршетак снимања саобраћаја” (Ш-100.1), означава место на путу од којег престаје снимање саобраћаја фиксним техничким уређајима;

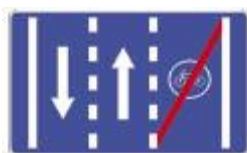
Ш-100.1

115) знак „саобраћајна трака за бициклисте” (Ш-101), означава саобраћајну траку која је намењена за кретање бициклиста;

Ш-101

116) знак „завршетак саобраћајне траке за бициклисте” (Ш-101.1), означава завршетак саобраћајне траке која је намењена за кретање бициклиста;

Ш-101.1

1.3.2. Знакови обавештења за вођење саобраћаја

Члан 36.

Знакови обавештења за вођење саобраћаја су:

117) знак „раскрсница”, означава међусобни положај, правце путева и називе места до којих воде путеви који се укрштају (Ш-201), односно означава међусобни положај, правце путева и називе места на раскрсници са кружним током саобраћаја (Ш-202);

Ш-201

Ш-202

На знаковима је дозвољено уписати испод долазеће стрелице удаљеност до раскрснице на коју се знак односи.

118) знак „престројавање возила”, означава претходно обавештење ради престројавања на раскрсници на путевима са више саобраћајних трака (III-203), односно означава претходно обавештење ради престројавања на раскрсници са кружним током саобраћаја (III-203.1);

III-203

III-203.1

Број саобраћајних трака одговара ситуацији на путу.

119) знак „престројавање возила са називима насељених места” (III-204), означава претходно обавештење ради престројавања на раскрсници на путевима са више саобраћајних трака;

III-204

Симболи на знаку III-204 одговарају броју саобраћајних трака на путу и начину престројавања. На знаку се исписују називи насељених места.

120) знак „стреласта путоказ”, означава правац пута до насељеног места (III-205), односно означава правац пута до одређеног карактеристичног објекта (III-205.1);

III-205

III-205.1

Напис на знаку III-205.1 је дозвољено исписати ћириличним, латиничним писмом и на страном језику, у зависности од назива карактеристичног објекта.

121) знак „путоказна табла” (III-206), означава правац пута до насељеног места исписаног на знаку;

III-206

122) знак „назив петље” (Ш-207) и (Ш-207.1), обавештава о називу петље на коју се налази;

Знак Ш-207 поставља се на укрштању аутопута са путем ниже категорије, а знак Ш-207.1 поставља се на укрштању два аутопута.

123) знак „претпутоказна табла за излаз” (Ш-208), на аутопуту и раскрсницама у више нивоа означава удаљеност и путне правце до насељених места;

124) знак „претпутоказна табла за раздвајање два аутопута” (Ш-209), на раскрсницама у више нивоа на аутопуту означава удаљеност до раскрснице и правце аутопутева до насељених места;

125) знак „претпутоказ за излаз” (Ш-210), на аутопуту и путу са раскрсницама у више нивоа означава удаљеност и правац кретања до насељених места;

126) знак „претпутоказ за раздвајање два аутопута” (Ш-211), на раскрсницама у више нивоа на аутопуту означава правце аутопутева;

Ш-211

127) знак „путоказ за излаз” (Ш-212), (Ш-213) и (Ш-214), на аутопуту и путу са раскрсницама у више нивоа означава правац кретања до насељених места;

Ш-212

Ш-213

Ш-214

Знакови Ш-212 и Ш-213 постављају се изнад коловоза, а знак Ш-214 на банкини.

128) знак „путоказ за престојавање за кретање до насељеног места” (Ш-215), (Ш-216) и (Ш-217), обавештава возаче о начину коришћења саобраћајне траке за кретање до насељеног места;

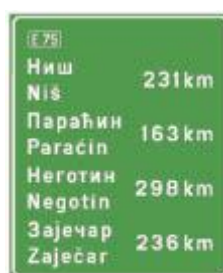

Ш-215

Ш-216

Ш-217

129) знак „потврда правца” (Ш-218), означава потврду правца кретања после проласка раскрснице;

Ш-218

130) знак „режим рада граничног прелаза”, означава обавештење возачу о режиму рада граничног прелаза на којем постоје ограничења која се односе на радно време граничног прелаза и забрану саобраћаја за одређену категорију возила.

Члан 37.

Знаковима обавештења за вођење саобраћаја учесници у саобраћају се обавештавају о смеровима кретања, односно смеровима кретања по саобраћајним тракама, до одређених места.

Начин постављања саобраћајног знака обавештења за вођење саобраћаја поред пута, дат је у Прилогу 4 који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 38.

Знаковима обавештења за вођење саобраћаја учесницима у саобраћају дају се:

- 1) претходна обавештења о смеру кретања (први степен обавештења);
- 2) обавештења о престојавању (други степен обавештења);
- 3) обавештења о скретању (трећи степен обавештења);
- 4) обавештења о потврди смера кретања (четврти степен обавештења).

Број и начин обавештења који се дају учесницима у саобраћају зависи од категорије пута.

Члан 39.

На аутопутевима, учесницима у саобраћају дају се сви степени обавештења из члана 38. овог правилника.

На путевима ван насеља, учесницима у саобраћају дају се најмање први и трећи степен обавештења из члана 38. овог правилника.

На путевима у насељу, учесницима у саобраћају дају се најмање трећи степен обавештења из члана 38. овог правилника.

Члан 40.

На знаковима обавештења за вођење саобраћаја користе се одредишта које се налазе на територији Републике Србије, као и одредишта суседних држава до којих пут води.

Члан 41.

На знаковима обавештења за вођење саобраћаја дозвољено је да се упише број пута, број аутопута, односно број међународног пута.

Ако није могуће да број пута буде уписан на знаку обавештења за вођење саобраћаја, дозвољено је да се знакови III-95, III-96 и III-97 додају изван знака обавештења за вођење саобраћаја, као самостални знакови, у зависности од категорије пута и то: изнад знака за одредиште у смеру право, односно са оне стране знака у висини натписа за одредиште на које упућују.

Члан 42.

Знакови обавештења за вођење саобраћаја на аутопуту и мотопуту, могу садржати симболе за: аеродром, железничку, односно аутобуску станицу и робни терминал.

Знакови обавештења за вођење саобраћаја на аутопуту и мотопуту не садрже удаљеност до одредишта.

Изузетно од става 2. овог члана, дозвољено је да знак III-218 садржи удаљеност до одредишта.

Члан 43.

Боја основе знакова за вођење саобраћаја је:

- 1) зелене боје за знакове на аутопуту;
- 2) плаве боје за знакове на мотопуту;
- 3) жуте боје за знакове на осталим путевима;
- 4) беле боје за знакове чије је одредиште одређени објекат, садржај или део насеља.

1.3.3. Знакови обавештења за обележавање препрека на путу и места на коме се изводе радови на путу

Члан 44.

Знакови обавештења за обележавање препрека на путу и места на коме се изводе радови на путу су:

131) знак „предзнак за обилазак” (III-301), означава смер и ток преусмереног саобраћаја када је пут затворен. Код дужег преусмеравања доњи део знака може да садржи текст „ОБИЛАЗАК” и дужину изражену у километрима;

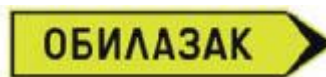

III-301

132) знакови „обилазак” за кретање право (Ш-302) и за кретање лево, односно десно (Ш-302.1), служе за усмеравање возила на обилазни пут;

Ш-302

Ш-302.1

На знаку је у случају преусмеравања међународних саобраћајних токова, дозвољено испод ћириличног натписа исписати и натпис „BYPASS”.

133) знак „предзнак за непосредно регулисање саобраћаја на месту на коме се изводе радови” (Ш-303), обавештава о близини места на коме због радова на путу, привремених препрека, односно оштећења коловоза, кретање возила регулишу овлашћена лица;

Ш-303

134) знак „близина места скретања саобраћаја из једне саобраћајне траке у другу” (Ш-304), означава близину места где се врши скретање саобраћајних трака, при чему број саобраћајних трака остаје исти;

Ш-304

Положај и број стрелица на знаку одговара стању на путу.

135) знак „место скретања саобраћаја из једне саобраћајне траке у другу” (Ш-304.1), означава место где се врши скретање саобраћајних трака, при чему број саобраћајних трака остаје исти;

Ш-304.1

Положај и број стрелица на знаку одговара стању на путу.

136) знак „предзнак девијација на путу” (Ш-305), означава приближавање месту на коме постоји девијација пута;

Ш-305

Положај и број стрелица на знаку одговара стању на путу.

137) знак „девијација на путу” (Ш-305.1), означава место девијација на путу;

Ш-305.1

Положај и број стрелица на знаку одговара стању на путу.

Члан 45.

За обележавање зона радова на путу користе се знакови опасности и знакови изричитих наредби са основом знака жуте боје.

Изузетно, одредба из става 1. овога члана у погледу боје, не односи се на саобраћајне знакове изричитих наредби: П-2, П-4, П-34, П-35, П-36, П-37, П-43, П-43.1, П-43.2, П-43.3, П-43.4, П-44, П-44.1, П-44.2, П-45, П-45.1, П-45.2, П-45.3 и П-46.

У зони радова се користе следећи знакови обавештења: Ш-1, Ш-4, Ш-5, Ш-6, Ш-7, Ш-10 и Ш-30.

У зони радова са основом знака жуте боје и симболима црне боје су знакови обавештења: Ш-17, Ш-74, Ш-79, Ш-79.1, Ш-80, Ш-80.1, Ш-81 и Ш-81.1.

1.3.4. Знакови обавештења који се односе на туристичку сигнализацију

Члан 46.

Туристичка сигнализација се користи за обавештавање и упућивање корисника до културних, историјских, природних и других туристичких одређишта.

Симболи на знаковима туристичке сигнализације су црне боје на белој основи и није дозвољено да буду у облику фотографије.

Члан 47.

Знакови обавештења који се односе на туристичку сигнализацију су:

1) знак „туристичка информациона табла“ (Ш-401), обавештава о културним, историјским, природним и другим туристичким одредиштима;

2) знак „туристички стреласта путоказ“ (Ш-402) и „туристичка путоказна табла“ (Ш-402.1), користе се за усмеравање према културним, историјским, природним и туристичким одредиштима;

3) знак „туристичка табла за означавање туристичког одредишта“ (Ш-403), означава културно, историјско, природно и друго туристичко одредиште;

4) знак „туристичка табла за израз добродошлице“ (Ш-404), означава територију државе, покрајине, округа, града, односно општине;

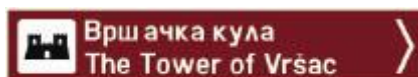
На знаку је дозвољено исписивање текста довиђења, када се знак поставља на месту са кога се напушта територија државе, покрајине, округа, града, односно општине.

5) знак „путоказ за јавне објекте” (III-405), користи се за усмеравање према значајним јавним објектима, спортско-рекреационим центрима и сличним туристичким одредиштима у насељеним местима;

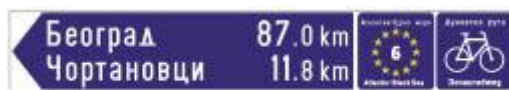
III-405

6) знак „пешачки путоказ за јавне објекте” (III-406), користи се за усмеравање пешака према јавним објектима од локалног значаја;

III-406

7) знак „бициклически путоказ” (III-407), користи се за вођење бициклиста по међународним, односно бициклическим рутама.

III-407

Изглед знака одговара врсти бициклическе руте.

Члан 48.

Туристичка сигнализација се не поставља на аутопутевима и мотопутевима.

Изузетно од става 1. овог члана, дозвољено је обележавање културних, историјских, природних, односно других туристичких одредишта од изузетног значаја за развој туризма у Републици Србији.

Знакови обавештења – опште карактеристике

Члан 49.

Знакови обавештења имају облик квадрата, правоугаоника и круга.

Изузетно од става 1. овог члана одступају знакови: III-205, III-302 и III-402.

Члан 50.

Основа знакова обавештења је:

- 1) плаве или зелене боје са симболима и натписима беле или црне боје;
- 2) жуте боје са симболима и натписима црне боје;
- 3) беле боје са симболима и натписима црне боје;
- 4) браон боје са натписима беле боје и симболима црне боје на белој основи, за знакове туристичке сигнализације за туристичка одредишта.

Изузетно од става 1. овог члана:

1) знакови: III-23, III-23.1, III-201, III-202, III-204, III-208, III-215, III-216, III-217 и III-218 имају боју основе знака према категорији пута на којем се постављају;

- 2) знакови: Ш-95, Ш-96, Ш-97, Ш-205, Ш-206, Ш-210, Ш-212, Ш-213 и Ш-214 имају боју основе знака према категорији пута на којем се одредиште налази;
- 3) знакови: Ш-25, Ш-26, Ш-27 и Ш-28 имају одговарајући уметнут знак;
- 4) знакови: Ш-25.1, Ш-26.1, Ш-27.1 и Ш-28.1 имају одговарајући уметнут знак црно-беле боје и косе црте црне боје;
- 5) знакови: Ш-15, Ш-18, Ш-19, Ш-20; Ш-21, Ш-22, Ш-23.1, Ш-24.1, Ш-29.1, Ш-67.1, Ш-68.1, Ш-69.1 и Ш-71.1 имају косу траку црвене боје;
- 6) знакови: Ш-3.1, Ш-12, Ш-13, Ш-14, Ш-16, Ш-17, Ш-25.1, Ш-26.1, Ш-27.1 и Ш-28.1 имају косе црте црне боје;
- 7) знак Ш-1 има симбол две стрелице, краћа стрелица је беле боје, а дужа је црвене боје;
- 8) знакови: Ш-3 и Ш-3.1 имају унутрашњи квадрат жуте боје, а појас између унутрашњег квадрата и спољне ивице знака беле боје;
- 9) знак Ш-9 има правоугаоник црвене боје на крају крака који приказује слепи пут;
- 10) знак Ш-11 има основу знака жуто-зелене боје са флуоросцентним својством, а симбол и оквир знака су црне боје;
- 11) знак Ш-35 има симбол црвене боје;
- 12) знак Ш-56 има симбол цистерне црвене боје, осовина са точковима је црне боје, а две линије су плаве боје;
- 13) знакови: Ш-71 и Ш-71.1 имају испрекидану уздужну линију жуте боје уз саобраћајну траку којом саобраћају возила јавног превоза путника;
- 14) знак Ш-74 има основу знака зелене боје када се поставља на аутопуту и плаве боје када се поставља на свим осталим путевима и садржи и уметнут знак;
- 15) знакови: Ш-75 и Ш-75.1 могу имати уметнут симбол за посебну намену саобраћајне траке;
- 16) знакови Ш-79, Ш-79.1, Ш-80, Ш-80.1, Ш-81, Ш-81.1 Ш-82, Ш-82.1 и Ш-83 имају основу знака плаве боје;
- 17) знак Ш-85 има основу знака флуоросцентне жуто зелене боје са натписом црне боје и уписаним знаковима опасности;
- 18) знак Ш-86 има основу знака флуоросцентне жуто зелене боје са натписом и симболом црне боје и уписаним знаком П-4;
- 19) знакови: Ш-89, Ш-89.1 и Ш-89.2 имају основу знака сиве боје са симболима беле боје и уметнутим флуоросцентним пољем жуте боје;
- 20) знакови: Ш-90 и знак Ш-90.1 имају основу плаве боје са натписима беле боје и симболима црне боје на белој уметнутој основи;
- 21) знак Ш-92 има основу знака беле боје и симбол чија је основа жуте боје а натпис „ENP” плаве боје;

22) знак III-93 има основу знака беле боје, уметнута поља у облику правоугаоника која су жуте боје, на којима су приказани симболи „ENP” плаве боје и симбол човека црне боје, натписи су црне боје;

23) знак III-94 има уметнуте одговарајуће знакове на основи плаве боје и уметнутим пољима беле боје;

24) знак III-99 има основу беле боје, натписе црне боје и уметнут један од знакова III-95, III-96 или III-97 у одговарајућој боји;

25) знакови: III-201 и III-202 на линији која представља правац кретања могу имати уметнуте саобраћајне знакове;

26) знакови: III-74 и III-301 могу имати уметнуте саобраћајне знакове;

27) знак III-219 има основу беле боје, натписе црне боје и уметнуте знакове.

Постављање знакова обавештења

Члан 51.

Знакови обавештења постављају се тако да учесницима у саобраћају пруже претходна обавештења, обавештења о престојавању, обавештења о скретању, потврдно обавештење о правцу кретања и да означе објекат, терен, улицу, односно делове пута на које се односе.

Члан 52.

Изузетно од члана 51. овог правилника:

1) знак III-1 поставља се испред суженог дела пута са кога се може видети део пута на који се забрана односи, а на супротној страни суженог дела пута поставља се знак II-33;

2) знакови: III-2 и III-2.1 постављају се на путу са једносмерним саобраћајем, на местима на којима је потребно да се да обавештење о једносмерном саобраћају возачу који се тим путем креће;

3) уз знакове III-2 и III-2.1 обавезно се постављају одговарајући знакови забране и обавезе на местима на којима возила са других путева улазе, односно наилазе, на пут са једносмерним саобраћајем;

4) знак III-2 поставља се тако да је стрелица усправна на уздужну осу пута, а знак III-2.1 поставља се тако да је стрелица хоризонтална;

5) знак III-3 поставља се на почетку пута и дозвољено је да се понови после сваке раскрснице, а сви путеви који се укрштају или спајају са путем који је означен знаком III-3, морају бити означени знаком II-1 или знаком II-2;

6) знак III-3.1 се поставља на месту на путу где се завршава пут са првенством пролаза;

7) знак III-4 поставља се непосредно испред техничког средства за успоравање саобраћаја. Уколико је на деоници пута постављено више техничких средстава за успоравање саобраћаја у низу, поставља се непосредно испред првог места елемента

техничког средства за успоравање саобраћаја у смеру кретања возила и односи се на сва остала, при чему се уз знак поставља допунска табла IV-2;

8) знакови: III-5, III-6, III-7 и III-8 постављају се непосредно испред, односно изнад места које обележавају;

9) знакови: III-12, III-13, III-14, III-15, III-16, III-17, III-18, III-19, III-20, III-21 и III-22, постављају се на местима на путу одакле престају да важе одговарајуће забране одређене саобраћајним знаковима на том путу;

10) знак III-23 поставља се на месту улаза на територију насељеног места;

11) знак III-23.1 поставља се на месту излаза са територије насељеног места;

12) знак III-24 поставља се на месту од кога почиње насеље;

13) знак III-24.1 поставља се на месту где се завршава насеље;

14) знак III-62 се поставља на раскрсници;

15) знакови: III-63, III-63.1, III-64 и III-64.1 се постављају на путу одакле почиње оштра кривина, као и у кривини и то код постављања знакова: III-63 или III-64, дозвољено је на почетку кривине прво да се постави један знак III-63 или III-64 на носачу, затим два знака III-63 или III-64 на заједничком носачу и коначно највише три знака III-63 или III-64 на заједничком носачу у кривини, а знакови III-63.1 и III-64.1 се постављају на два носача;

16) знак III-72 се поставља на почетку саобраћајне траке за спора возила а на крају исте се поставља се знак III-72.1;

17) знак III-73 се поставља по потреби са допунском таблом IV-19;

18) знак III-82 и III-82.1 се поставља на врху разделног острва и на месту изласка са аутопута, односно мотопута;

19) знак III-85 и III-85.1 се поставља са обе стране пута у смеру кретања;

20) знак III-89, III-89.1, III-89.2 се поставља на аутопуту и мотопуту и то редом: прво знак III-89, затим III-89.1 и III-89.2, уз онаке на путу V-18;

21) знак III-91 се поставља на порталу, а знак III-91.1 се поставља на банкини пута;

22) знакови: III-95, III-96, III-97, III-98 и III-99 када се постављају као посебни знакови, могу бити постављени испод, односно изнад других саобраћајних знакова, знак III-95 поставља се на међународним путевима, знак III-96 на аутопутевима, знак III-97 на осталим путевима;

23) знак III-98 поставља се на путу ван насеља поред коловоза државних путева IB реда и IIА реда са десне стране у смеру раста стационаже на сваком „пуном“ километру, а на државним путевима IA реда поставља се на путу ван насеља, са десне стране сваке коловозне траке гледано у смеру кретања на сваком „пуном“ километру;

24) знак III-99 поставља се ван насеља, поред коловоза државних путева IB реда и IIА реда са десне стране у смеру раста стационаже на сваком „пуном петом“ километру, а поред државних путева IA реда израђује се као једностранни и поставља се на путу ван насеља са десне стране сваке коловозне траке гледано у смеру кретања, на месту где се поставља знак III-99 не поставља се знак III-98;

25) знак III-201 поставља се ван насељеног места на удаљености од најмање 150 m испред раскрснице коју означава, знак је дозвољено поставити у изузетним случајевима и у насељеном месту;

26) знак III-203 и III-203.1 поставља се на почетку раздвајања саобраћајних трака;

27) знакови: III-205 и III-206 постављају се у зони раскрснице на којој се врши упућивање на пут који води ка одредишту на који се знак односи;

28) знак III-205.1 се поставља на чвору, односно раскрсници са које пут води до карактеристичног објекта и не поставља се на аутопуту;

29) на знаку III-207 се могу по потреби исписати више назива петљи;

30) знак III-210 поставља се на 500 m од тачке где почиње трака за изливање возила, изузетно је дозвољено да се постави и на краћем растојању, али не краћем од 250 m;

31) знакови: III-212 и III-213 постављају се на местима где почиње трака за искључивње, односно укључивање возила;

32) знакови: III-215, III-216 и III-217 постављају се изнад сваке саобраћајне траке;

33) знак III-218 се поставља на растојању од 500 m од последњег прикључка;

34) знак III-219 се поставља на растојању до 500 m испред последњег чвора, односно раскрснице са које води пут до граничног прелаза;

35) знакови: III-401.1 и III-402 се постављају на чвору, односно раскрсници са које пут води до одредишта приказаног знаком;

36) знак III-405 поставља се на начин да одговарајућом стрелицом дозвољава одговарајуће смерове кретања редом: право, лево и десно;

37) знак III-406 поставља се само у пешачким зонама, на начин да се од вишег ка нижем знаку прво постављају знакови са смером право, затим смером лево и на крају знакови са смером десно.

Члан 53.

Пречник круга знакова обавештења износи:

1) 90 cm на аутопуту и мотопуту;

2) 60 cm на осталим државним путевима I и II реда, општинским путевима и у насељу;

3) 40 cm на осталим у насељу где постоје просторна ограничења;

4) 30 cm ако се употребљавају као уметнути знакови, а 40 cm као уметнути знакови на аутопуту и мотопуту.

Страница квадрата знакова обавештења износи:

1) 90 cm на аутопутевима и мотопутевима;

2) 60 cm на осталим државним путевима I и II реда, општинским путевима и у насељу;

3) 40 cm на осталим у насељу где постоје просторна ограничења;

4) 30 cm ако се употребљавају као уметнути знакови, а 40 cm као уметнути знакови на аутопуту и мотопуту.

Димензија правоугаоника знакова обавештења износи:

- 1) 90 cm x 135 cm на аутопуту и мотопуту;
- 2) 60 cm x 90 cm на осталим државним путевима I и II реда, општинским путевима и у насељу;
- 3) 40 cm x 60 cm на осталим у насељу где постоје просторна ограничења;
- 4) 40 cm x 60 cm ако се употребљавају као уметнути знакови.

Изузетно од става 2. овога члана одступају димензије знака и износе:

- 1) III-3 и III-3.1: 60 cm;
- 2) III-5, III-6 и III-7: 60 cm;
- 3) III-11: 90 cm;
- 4) III-63, III-64: 50 cm (75 cm);
- 5) III-82.1: 120 cm;
- 6) III-92: 250 cm x 250 cm.

Изузетно од става 3. овог члана одступају димензије знака које су:

- 1) III-2.1: 100 cm x 35 cm;
- 2) III-63.1, III-64.1: 150 cm x 50 cm (225 cm x 75 cm);
- 3) III-71 и III-71.1: 120 cm x 90 cm;
- 4) III-72 и III-73: 90 cm x 135 cm ван насеља, односно 60 cm x 90 cm у насељу;
- 5) III-75, III-76, III-77: 250 cm x 290 cm;
- 6) III-75.1, III-76.1, III-77.1: 250 cm x 230 cm;
- 7) III-78: 160 cm x 230 cm;
- 8) III-78.1: 160 cm x 190 cm;
- 9) III-79, III-80, III-81: за аутопут и мотопут 120 cm x 180 cm, на осталим државним путевима I и II реда, општинским путевима и у насељу 90 cm x 135 cm;
- 10) III-79.1, III-80.1, III-81.1: за аутопут и мотопут 120 cm x 150 cm, на осталим државним путевима I и II реда, општинским путевима и у насељу 80 cm x 100 cm;
- 11) III-82: 120 cm x 180 cm;
- 12) III-83: 65 cm x 150 cm;
- 13) III-84: 30 cm x 100 cm;
- 14) III-84.1: 60 cm x 120 cm;
- 15) III-85: са једним знаком 120 cm x 140 cm, са једним знаком и пољем за уписивање дужине деонице пута 120 cm x 180 cm и са два знака 120 cm x 230 cm;
- 16) III-86: 150 cm x 250 cm;
- 17) III-87 и III-87.1: 80 cm x 30 cm;

- 18) Ш-88, Ш-88.1: 50 cm x 50 cm;
- 19) Ш-89: 250 cm x 350 cm;
- 20) Ш-89.1, Ш-89.2: 200 cm x 350 cm;
- 21) Ш-91: за чеоне наплатне станице 430 cm x 240 cm, а за бочне наплатне станице 330 cm x 210 cm;
- 22) знак Ш-91.1: за чеоне наплатне станице 450 cm x 420 cm и 220 cm x 200 cm за бочне наплатне станице;
- 23) Ш-92: 250 cm x 250 cm
- 24) Ш-93: за чеоне наплатне станице 500 cm x 200 cm и за бочне наплатне станице 400 cm x 150 cm;
- 25) Ш-94: 200 cm x 280 cm;
- 26) Ш-95: 60 cm x 25 cm;
- 27) Ш-97: 35 cm x 25 cm, односно 50 cm x 25 cm на путевима који имају бројеве са троцифреном ознаком пута;
- 28) Ш-98: 35 cm x 30 cm, односно 45 cm x 40 cm;
- 29) Ш-99: 45 cm x 35 cm;
- 30) Ш-100 и Ш-100.1: 60 cm x 60 cm;
- 31) Ш-101 и Ш-101.1: 120 cm x 60 cm, односно 90 cm x 60 cm на осталим у насељу где постоје просторна ограничења;
- 32) Ш-303, Ш-304, Ш-305: за аутопут и мотопут 120 cm x 180 cm, на осталим државним путевима I и II реда, општинским путевима и у насељу 90 cm x 135 cm;
- 33) Ш-304.1 и Ш-305.1: за аутопут и мотопут 120 cm x 150 cm, на осталим државним путевима I и II реда, општинским путевима и у насељу 80 cm x 100 cm.

1.4. Допунске табле

Члан 54.

Уз знакове опасности, знакове изричитих наредби и знакове обавештења дозвољено је постављање допунске табле.

Члан 55.

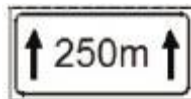
Допунске табле су:

1) допунска табла (IV-1), означава удаљеност између знака испод кога је постављена и почетка дела пута, односно места на које се знак односи;

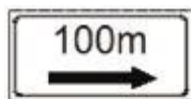
IV-1

2) допунска табла (IV-2), означава дужину дела пута на којој важи одредба знака испод кога је постављена;

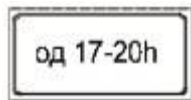
IV-2

3) допунска табла (IV-3), означава удаљеност између знака испод кога је постављена и објекта, терена или дела пута на који се знак односи;

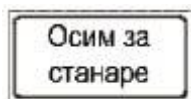
IV-3

4) допунска табла (IV-4), означава ограничено време трајања важења знака испод кога је постављена, ако не важи непрекидно;

IV-4

5) допунска табла (IV-5), текстом ближе одређује значење знака, односно даје додатна обавештења о врсти и начину коришћења знака;

IV-5

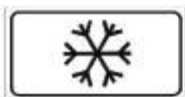
Напис на допунској табли је пример.

6) допунска табла (IV-6), симболом означава врсту возила на коју се знак односи. Уколико се на допунској табли налази симбол теретног возила, на табли је дозвољено уписати и највећу дозвољену масу која се односи на теретно возило;

IV-6

7) допунска табла (IV-7) и (IV-7.1), симболом означава да је коловоз клизав услед временских услова у којима важи знак уз који је постављена, због појаве снега, леда и поледице на коловозу;

IV-7

IV-7.1

Допунска табла IV-7 се не поставља уз знакове изричитих наредби.

8) допунске табле (IV-8), (IV-8.1), (IV-8.2), (IV-8.3), (IV-8.4) и (IV-8.5), означавају примену забране паркирања, односно заустављања возила на деоници пута и то: (IV-8) и (IV-8.3) на месту на којем почиње забрана, (IV-8.1) и (IV-8.4) на месту понављања забране (између почетка и краја забране), (IV-8.2) и (IV-8.5) на месту престанка забране;

Табле (IV-8), (IV-8.1) и (IV-8.2) се постављају паралелно са осом пута као и знак уз који се постављају, а табле (IV-8.3), (IV-8.4) и (IV-8.5) се постављају управно са осом пута као и знак уз који се постављају.

IV-8

IV-8.1

IV-8.2

IV-8.3

IV-8.4

IV-8.5

9) допунска табла (IV-9), означава удаљеност места паркиралишта, гараже и објекта на путу, одговарајућим симболом и стрелицом;

IV-9

Симболи и удаљеност у метрима на допунској табли одговарају ситуацији на путу.

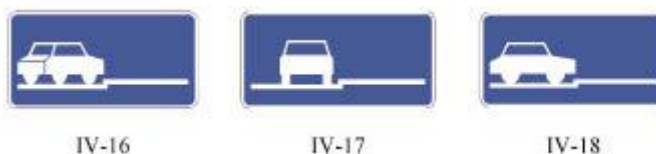
10) допунске табле (IV-10), (IV-11), (IV-12), означавају начин паркирања на тротоару које се регулише знаком III-30, и то: (IV-10) паркирање на тротоару под углом у односу на подужну осу коловоза, (IV-11) паркирање на тротоару паралелно са подужном осом коловоза и (IV-12) паркирање на тротоару управно на подужну осу коловоза;

11) допунске табле (IV-13), (IV-14) и (IV-15), означавају начин паркирања делом на тротоару а делом на коловозу, које се регулише знаком III-30, и то: IV-13 паркирање на тротоару и коловозу под углом у односу на подужну осу коловоза, IV-14 паркирање на тротоару и коловозу паралелно са подужном осом коловоза и IV-15 паркирање на тротоару и коловозу управно на подужну осу коловоза;

12) допунске табле (IV-16), (IV-17), (IV-18), означавају начин паркирања на коловозу који се регулише знаком III-30 и то: (IV-16) паркирање на коловозу под углом, у односу на подужну осу коловоза, (IV-17) паркирање на коловозу паралелно са подужном осом коловоза и (IV-18) паркирање на коловозу управно на подужну осу коловоза;

13) допунска табла (IV-19), означава место на путу опремљено телефоном за хитне позиве, односно апаратом за гашење пожара;

IV-19

Избор симбола одговара ситуацији на путу.

14) допунска табла (IV-20), симболом означава да је коловоз клизав услед временског услова (кише) у којем важи знак уз који је постављена, због појаве воде на коловозу;

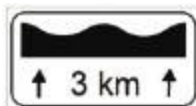
IV-20

15) допунска табла (IV-21), означава да је паркиралиште, односно паркинг место резервисано за возила лица са инвалидитетом и поставља се уз знакове III-30 и III-31;

IV-21

16) допунска табла (IV-22), означава врсту оштећења на коловозу и дужину пута на коју се односи;

IV-22

17) допунска табла (IV-23), означава пружање пута са првенством пролаза;

IV-23

Положај симбола на табли (IV-23) одговара положају пута са првенством пролаза у односу на споредни пут и поставља се уз знакове: II-1, II-2 и III-3.

18) допунска табла (IV-24), означава извођење ознака на коловозу;

IV-24

19) допунска табла (IV-25) и (IV-25.1), означава дозвољене смерове кретања на бициклическој стази;

IV-25

IV 25.1

20) допунска табла (IV-26), означава део пута на коме се слепа и слабовида лица често крећу;

IV-26

21) допунска табла (IV-27), означава део пута на коме се стара лица често крећу;

IV-27

Допунске табле – опште карактеристике

Члан 56.

Допунска табла има иста својства у погледу боје основе и ретрорефлексије као и знак испод којег се допунска табла поставља, а боја натписа и симбола на допунској табли одговара боји натписа и симбола на знаку испод којег се допунска табла поставља.

Изузетно од става 1. овога члана дозвољено је да допунске табле IV-5 и IV-23 не буду исте боје као знак уз који се поставља.

Члан 57.

Ширина допунске табле постављене уз знак не сме бити већа од ширине знака уз који се допунска табла поставља. Ширина допунске табле постављене уз знак облика круга не сме бити већа од пречника круга.

Висина допунске табле не сме да износи више од половине њене дужине, осим у случају допунских табли: IV-5, IV-6, IV-8.3, IV-8.4, IV-8.5 и IV-23.

2. Ознаке на путу

Члан 58.

Ознаке на путу су:

- 1) уздужне ознаке;
- 2) попречне ознаке;
- 3) остале ознаке на путу.

Члан 59.

Ознаке на путу су беле боје.

Изузетно од става 1. овог члана, жуте боје су:

- 1) ознаке у зони радова на путу;
- 2) ознаке за регулисање кретања возила јавног превоза путника;
- 3) ознаке за обележавање саобраћајне траке за електронску наплату путарине;
- 4) ознаке на коловозу за обележавање саобраћајних површина за посебне намене;
- 5) ознаке за обележавање паркинг места за особе са инвалидитетом.

Дозвољено је да се делови ознака паркинг места за особе са инвалидитетом могу обележавати и плавом бојом.

Члан 60.

Ознаке се обележавају на путу са савременим коловозним застором.

Прописане вредности параметара за ознаке на путу у зависности од категорије пута, дате су у Прилогу 5, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Ознаке за обележавање места за паркирање, ознаке на паркиралиштима и у гаражама дозвољено је да се обележавају материјалима који немају ретрорефлектујућа својства.

Ознаке на путу изводе се бојилима, топлом и хладном пластиком, апликативним тракама, клиновима и маркерима.

Ознаке на путу се уклањају на начин да се не оштећује пут.

Члан 61.

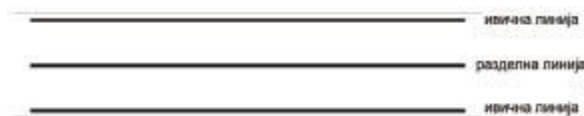
Свака ознака на путу у периоду коришћења мора имати најмање 85% своје површине и прописану вредност параметара у зависности од ранга пута (Прилог 5).

2.1. Уздужне ознаке на путу

Члан 62.

Уздужне ознаке на путу су:

- 1) „разделне линије”;
- 2) „ивичне линије”.

2.1.1. Разделне линије

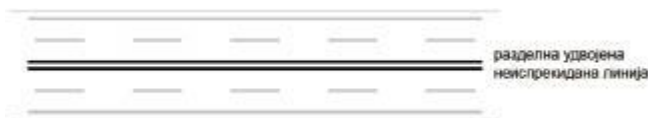
Члан 63.

Разделна линија раздваја коловоз на коловозне траке, односно на саобраћајне траке.

Разделна линија може бити: неискривана, искривана или комбинована.

Разделна неискривана и искривана линија може бити удвојена.

Разделна неискривана линија означава забрану преласка преко те линије и забрану кретања по тој линији.

Разделна удвојена неискривана линија изводи се на коловозима са двосмерним саобраћајем:

- 1) са две и више саобраћајних трака по смеру;
- 2) са непарним бројем саобраћајних трака ако је у оба смера забрањено претицање тако да се приликом претицања користи саобраћајна трака намењена за кретање из супротног смера;
- 3) у тунелима и на прилазима тунелима у дужини од 150 m до 250 m;
- 4) ако то захтевају услови безбедности саобраћаја на путу.

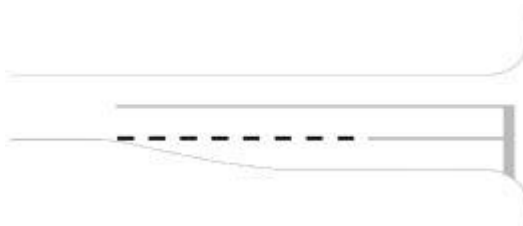
Разделна испрекидана линија изводи се као: обична испрекидана, кратка испрекидана и као линија упозорења.

Разделна обична испрекидана линија користи се за раздвајање саобраћајних трака.

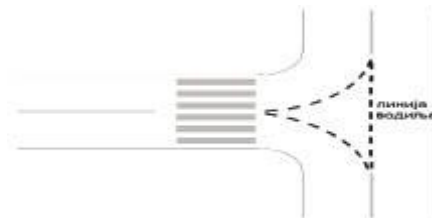

Разделна кратка испрекидана линија користи се:

- 1) на прилазним крацима раскрсница и за обележавање посебних саобраћајних трака;

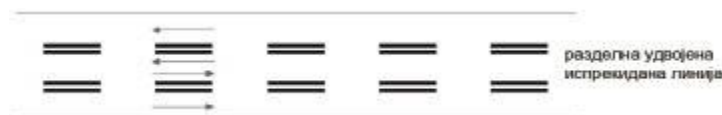

- 2) за вођење возила кроз раскрсницу као линија водилца;

- 3) на двосмерним бицикличким стазама.

Разделна удвојена испрекидана линија користи се за обележавање саобраћајних трака са изменљивим смером кретања на којима је саобраћај регулисан уређајима за давање светлосних саобраћајних знакова.

Разделна комбинована линија користи се за раздвајање коловозних трака на местима где услови прегледности допуштају претицање само у једном смеру.

Разделна комбинована линија означава забрану преласка преко те линије, односно кретања по линији, за возила која се крећу коловозном траком у којој је неиспрекидана линија ближа десној ивици коловоза од испрекидане.

Разделна линија упозорења користи се за најављивање близине неискриване линије.

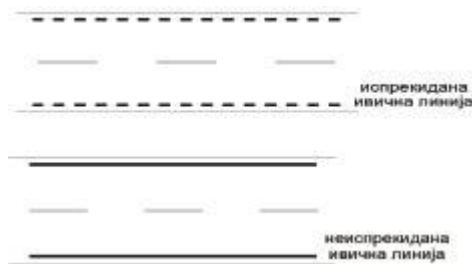
2.1.2. Ивичне линије

Члан 64.

Ивична линија се користи за означавање ивице површине коловоза.

Ивична линија може да буде неискривана и искривана.

Ивична линија може да буде обична и широка.

Ивична искривана широка линија користи се за издвајање нише или других површина изван коловоза.

Ивична искривана широка линија користи се код уливања, односно изливања саобраћајних токова на аутопуту и мотопуту.

Уколико се ивична линија користи у насељу, обележава се као искривана линија.

2.2. Попречне ознаке на путу

Члан 65.

Попречне ознаке на путу обележавају се неискриваним, односно искриваним линијама и могу бити обележене тако да захватају једну или више саобраћајних трака.

Члан 66.

Попречне ознаке на путу су:

- 1) линија заустављања;
- 2) косник;
- 3) граничник;

- 4) пешачки прелаз;
- 5) прелаз бицикличичке стазе преко коловоза;
- 6) прелаз бицикличичке стазе преко коловоза и пешачки прелаз.

Управљач пута условима, односно пројектним задатком утврђује локације и даје услове за обележавање пешачког прелаза, прелаза бицикличичке стазе преко коловоза и прелаза бицикличичке стазе преко коловоза и пешачког прелаза.

2.2.1. Линија заустављања

Линија заустављања се обележава на путу као „неиспрекидана линија заустављања” (V-1) и „испрекидана линија заустављања” (V-1.1), (V-1.2).

Неиспрекидана линија заустављања V-1, означава место на коловозу испред кога возач мора да заустави возило.

Испред неиспрекидане линије заустављања V-1 на коловозу дозвољено је да се обележи натпис „STOP”.

Неиспрекидана линија заустављања V-1, обележена испред светлосног саобраћајног знака, означава место на коловозу испред кога возач мора да заустави возило само ако му је светлосним саобраћајним знаком забрањен пролаз.

Неиспрекидана линија заустављања V-1, обележена испред знакова П-32, П-32.1, П-32.2, означава место на коловозу испред кога возач мора да заустави возило.

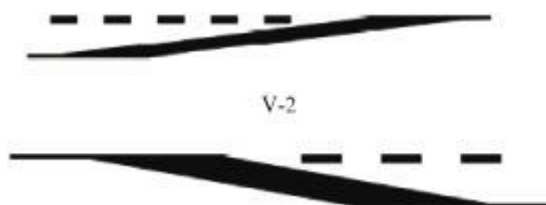
Испрекидана линија заустављања V-1.1 и V-1.2, означава место на коловозу на којем је возач дужан да уступи првенство пролаза возилима.

Непосредно испред линије заустављања V-1.1, односно V-1.2 на коловозу дозвољено је да се обележи ознака V-15.4, врхом окренутим према возилу.

На прилазу раскрсници, односно прелаза пута преко пруге, ако нису постављени саобраћајни знакови П-1 или П-2, линије V-1, V-1.1 и V-1.2 имају значење знакова.

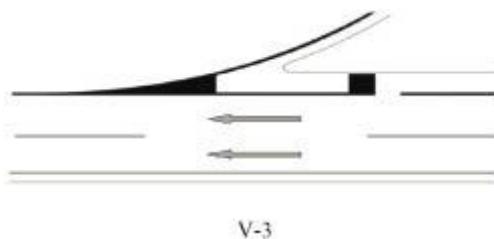
2.2.2. Косник

Косник се обележава на путу ознаком: „косник за затварање траке” (V-2), означава место затварања саобраћајне траке, односно ознаком „косник за отварање траке” (V-2.1), означава место отварања саобраћајне траке.

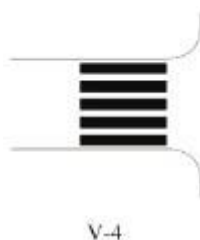
2.2.3. Граничник

Граничник се обележава на путу знаком: „граничник” (V-3), означава део коловоза на коме је забрањен саобраћај због уливања саобраћаја са прилазног пута.

2.2.4. Пешачки прелаз

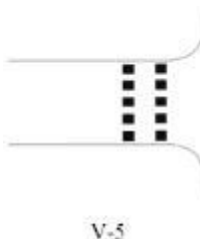
Пешачки прелаз се обележава на путу знаком: „пешачки прелаз” (V-4), је означени део површине коловоза намењен за прелазак пешака;

На коловозу испред пешачког прелаза који се налази у близини школе дозвољено је обележити натпис „ШКОЛА”.

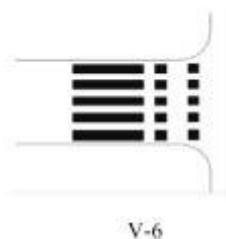
2.2.5. Прелаз бицикличке стазе преко коловоза

Прелаз бицикличке стазе преко коловоза се обележава на путу знаком: „прелаз бицикличке стазе преко коловоза” (V-5), је део површине коловоза намењен за прелаз бициклиста.

2.2.6. Прелаз бицикличке стазе преко коловоза и пешачки прелаз

Прелаз бицикличке стазе преко коловоза и пешачки прелаз се обележава на путу знаком: „прелаз бицикличке стазе преко коловоза и пешачки прелаз” (V-6), је део површине коловоза намењен за прелаз бициклиста и пешака.

2.3. Остале ознаке на путу

Члан 67.

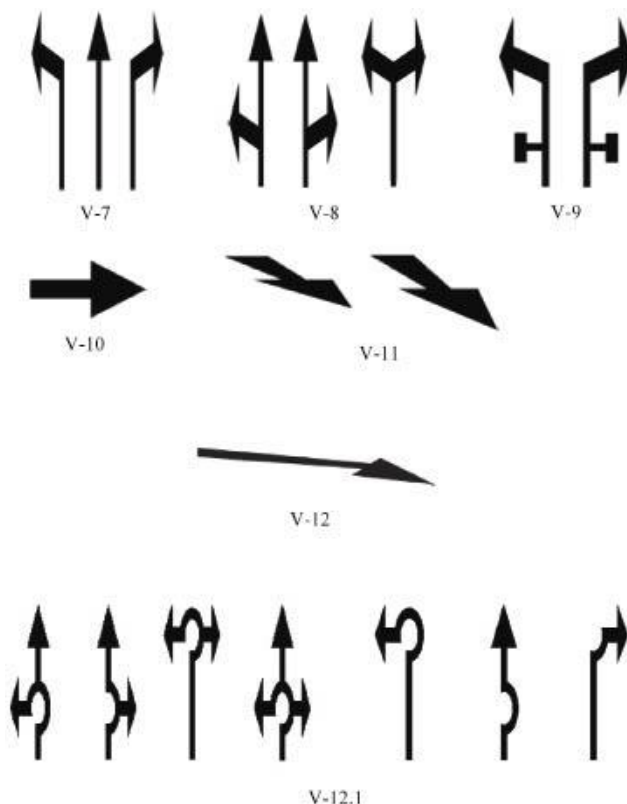
Остале ознаке на путу су:

- 1) стрелице;
- 2) поља за усмеравање саобраћаја;
- 3) линије усмеравања;
- 4) натписи на коловозу;
- 5) ознаке на коловозу које дају учесницима у саобраћају додатна обавештења;
- 6) ознаке на коловозу за обележавање саобраћајних површина за посебне намене;
- 7) ознаке на коловозу за обележавање других саобраћајних површина;
- 8) ознаке за обележавање паркинг места;
- 9) ознаке за обележавање паркинг места за особе са инвалидитетом;
- 10) тачке на коловозу.

2.3.1. Стрелице

Стрелица на коловозу служи за обележавање смера кретања возила и обавештавање возача о намени саобраћајних трака.

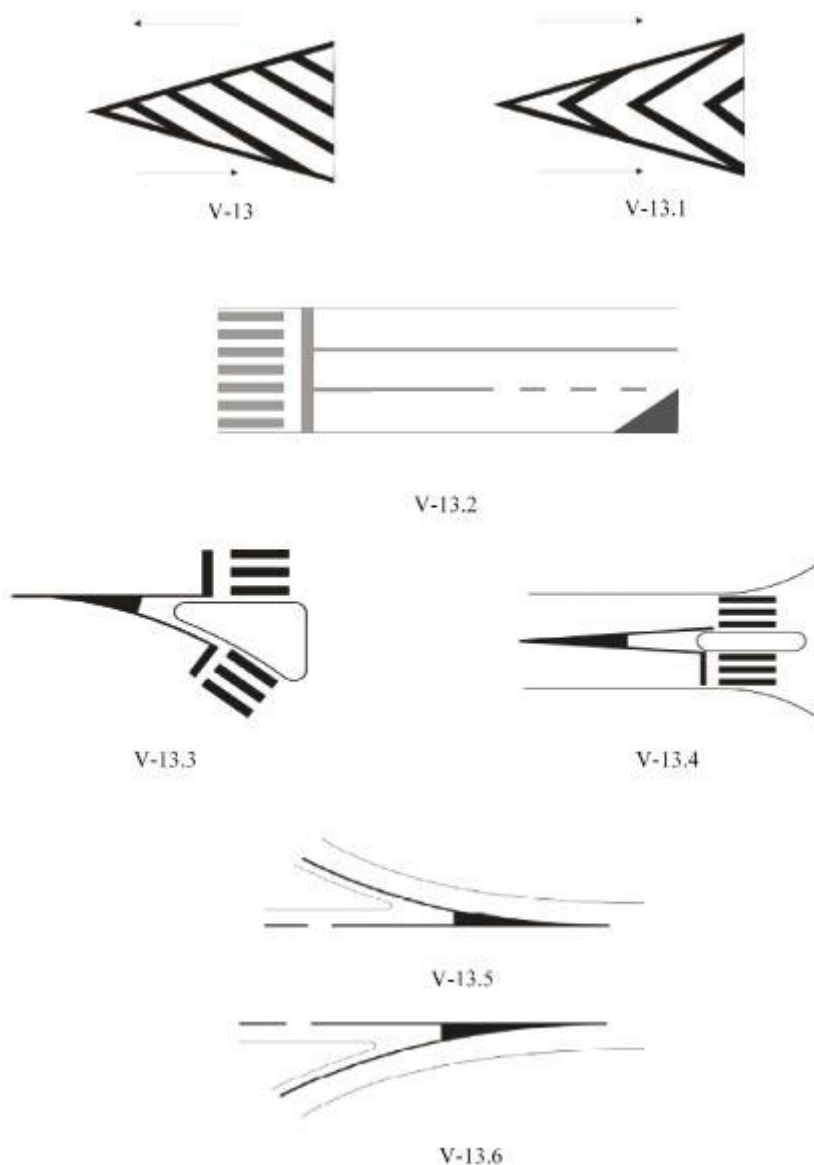
Стрелицама се може означити: један смер (V-7), два смера (V-8), престојивање на две раскрснице где престојивање мора да се изведе пре прве раскрснице (V-9), смер кретања на бицикличким стазама, односно смер кретања у гаражама и просторима за паркирање (V-10), скретање саобраћаја (V-11), скретање саобраћаја – уска стрелица која се може се применити уместо линије упозорења (V-12) и смер кретања на раскрсници са кружним током саобраћаја (V-12.1).

2.3.2. Поља за усмеравање саобраћаја

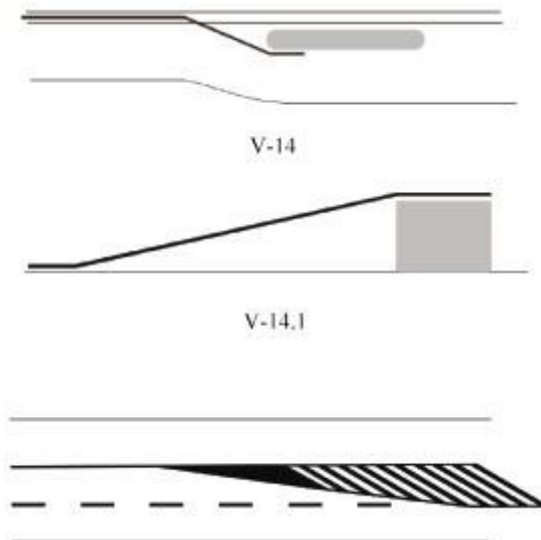
Поља за усмеравање саобраћаја, означавају површине на којима је забрањен саобраћај и на којима није дозвољено заустављање и паркирање.

Поља за усмеравање саобраћаја обележавају се: између две траке са супротним смеровима (V-13), између две траке са истим смеровима (V-13.1), на месту отварања посебне траке за скретање (V-13.2), испред острва за раздвајање саобраћајних токова (V-13.3 и V-13.4), на уличним крацима на аутопуту (V-13.5) и на изливном краку са аутопута (V-13.6).

2.3.3. Линије усмеравања

Линија усмеравања, означава место промене слободне површине коловоза испред острва за престројавање возила јавног превоза путника (V-14), служи за обликовање препреке на ивици пута (V-14.1) и за означавање промене корисне површине коловоза (V-14.2).

2.3.4. Натписи на коловозу

Натписи на коловозу којима се дају учесницима у саобраћају додатна обавештења су: „STOP” (V-15), „ШКОЛА” (V-15.1), „BUS” (V-15.2), „TAXI” (V-15.3);

Натпис „BUS” (V-15.2), означава саобраћајну траку за возила јавног превоза путника. Поставља се на почетку саобраћајне траке за возила јавног превоза путника и понавља се након сваке раскрснице.

2.3.5. Ознаке на коловозу које дају учесницима у саобраћају додатна обавештења

Ознаке на коловозу које дају учесницима у саобраћају додатна обавештења су: „саобраћајни знакови” (V-15.4), „симбол бицикла” (V-15.5), „симбол колица за особе са инвалидитетом” (V-15.6), „симбол пешака (V-15.7)” и називи места и бројеви путева;

V-15.4

V-15.5

V-15.6

V-15.7

Ознаке „саобраћајни знакови” (V-15.4), постављају се на коловозу, на местима где је ознаком потребно додатно упозорити возача, односно ограничење које је прописано саобраћајним знаком.

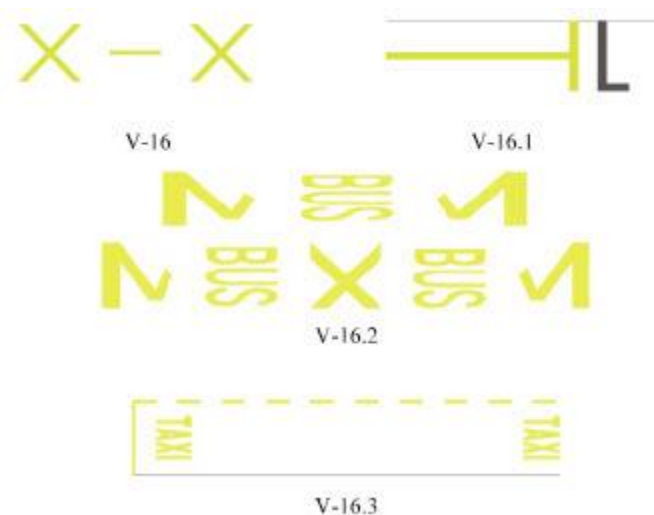
Ознака „симбол бицикла” (V-15.5), означава бициклистичку стазу, односно траку и поставља се на почетку саобраћајне траке, односно стазе и после сваке раскрснице.

Ознака „симбол колица за особе са инвалидитетом” (V-15.6), означава да је паркинг место на коме је обележен намењен искључиво за паркирање возила особа са инвалидитетом.

Ознака „симбол пешака” (V-15.7), означава пешачку стазу и поставља се на почетку стазе и после сваке раскрснице.

2.3.6. Ознаке на коловозу за обележавање саобраћајних површина за посебне намене

Ознаке на коловозу за обележавање саобраћајних површина за посебне намене, служе за: обележавање места где је забрањено заустављање, односно паркирање на тротоару на месту на којем се налази колски улаз (V-16), обележавање места где је забрањено заустављање, односно паркирање на коловозу (V-16.1), обележавање места за аутобуско стајалиште (V-16.2), обележавање места за такси возило (V-16.3);

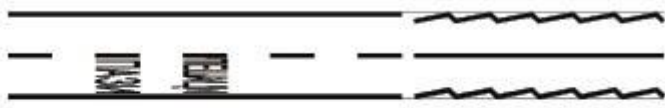

2.3.7. Ознаке на коловозу за обележавање других саобраћајних површина

Ознаке на коловозу за обележавање других саобраћајних површина, служе за: обележавање пешачког прелаза у зони школе (V-16.4), обележавање укрштања пешачке и двосмерне бициклистичке стазе (V-16.5), обележавање укрштања пешачке и једносмерне бициклистичке стазе (V-16.6), обележавање двосмерне бициклистичке стазе (V-16.7) и за обележавање једносмерне бициклистичке стазе (V-16.8).

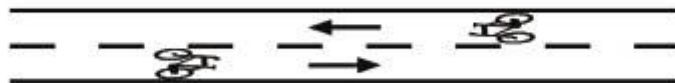
V-16.4

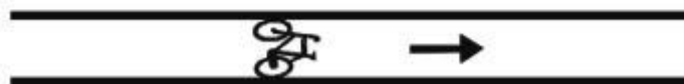
V-16.5

V-16.6

V-16.7

V-16.8

2.3.8. Ознаке за обележавање паркинг места

Ознаке за обележавање паркинг места су: „паркинг место” (V-17), (V-17.1) и (V-17.2) и ознаке које означавају место и начин паркирања возила као: подужно (V-17), косо (V-17.1) и управно (V-17.2).

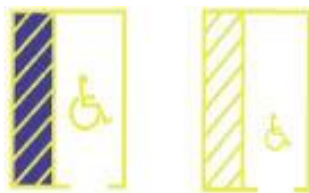
V-17

V-17.1

V-17.2

2.3.9. Ознаке за обележавање паркинг места за особе са инвалидитетом

Ознаке за обележавање паркинг места за особе са инвалидитетом су: „паркинг место за особе са инвалидитетом” (V-17.3) и (V-17.3.1) и означавају место за паркирање возила за особе са инвалидитетом;

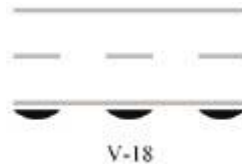

V-17.3

V-17.3.1

2.3.10. Тачке на коловозу

Ознака „тачке на коловозу” (V-18), означава деоницу аутопута и мотопута на којој постоји опасност од појаве магле.

2.4. Обележавање ознака на путу

Члан 68.

Ознака V-1, обележава се на начин да возач заустављеног возила има прегледност на раскрсници, у складу геометријом раскрснице и режимом саобраћаја.

Непосредно испред ознака V-1.1 и V-1.2 у смеру кретања дозвољено је да се обележи ознака V-15.4, која се односи на саобраћајни знак П-1.

Ознака V-18 се изводи са спољне стране ивичне линије са десне стране у смеру кретања, на растојању од 0,2 m од ивичне линије. Уколико нема могућности да се тачке изведу са спољашње стране ивичне линије, дозвољено је да се тачке изводе са унутрашње стране. Тачке се изводе у континуитету на деоници, осим у зони петљи. Међусобно растојање између средишта тачака је 35 m. Поставља се уз знакове Ш-89, Ш-89.1 и Ш-89.2. Ознака V-18 се изводи као тип 2, према Прилогу 5 који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

2.4.1. Обележавање разделних линија за безбедно претицање и одређивање претицајне прегледности хоризонталне кривине

Члан 69.

Аналитички поступак прорачуна дужина разделних линија за безбедно претицање у функцији брзина, налази се у Прилогу 6. овог правилника који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Табела дата у Прилогу 6 овог правилника који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део је дата као пример, када путничко возило претиче путничко возило.

Члан 70.

Шематски приказ одређивања претицајне прегледности код хоризонталних кривина и вертикалних кривина, дат је у Прилогу 7. овог правилника који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

3. Семафори

Члан 71.

Семафори се користе за регулисање саобраћаја и означавање радова и препрека на путу.

Семафори се користе за регулисање:

1. кретања возила;
2. кретања пешака;
3. кретања трамваја;
4. кретања бицикала;
5. прелаза пута преко железничке пруге у нивоу;
6. приступа возила.

Семафорима се емитују светлосни саобраћајни знакови односно светла црвене, жуте, зелене односно, беле боје.

Семафори могу бити и са графичким симболом, који додатно објашњава његово значење, односно дефинише на коју се категорију корисника односи појам.

Члан 72.

Приликом постављања и модификације рада семафора, саобраћајни пројекат из члана 5. правилника садржи:

1. меродавне саобраћајне слике;
2. матрицу заштитних времена (прорачун и графички приказ);

Заштитно време између два конфликтна тока је временски интервал од почетка сигналног појма који значи забрану пролаза за један ток, до почетка сигналног појма који значи дозвољен пролаз, за други ток. На основу прорачуна заштитно време за возила приказује се као међузелено време са урачунатим жутиим временом (t_{z1}) или без жутог времена (t_{z2}).

3. план стања односно фаза са редоследом прелазака;
4. прорачун дужине циклуса и прерасподеле зелених времена за фиксни рад семафора;
5. алгоритам детекторског управљања (опис логичких услова, коришћених параметара, константи, израза, променљивих) за детекторски рад семафора;
6. простор – време дијаграм (П-В дијаграм) за координацију;
7. сигналне програме (фиксни рад), односно прелазне секвенце (детекторски рад);
8. ситуациони план саобраћајне сигнализације;

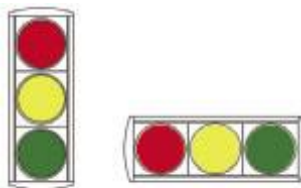
9. распоред елемената светлосне сигнализације и опреме, детектора и кабловске инсталације.

У саобраћајном пројекту за постављање семафора и изменљиве саобраћајне сигнализације, прилажу се услови и сагласности.

3.1. Семафори за регулисање кретања возила

Члан 73.

Кретање возила регулише се семафорима са три боје светла у облику круга (VI-1).

VI-1

На семафорима са три боје светла, која се постављају по вертикалној оси, једно испод другог и то: црвено горе, жуто у средини, а зелено доле. Ако је семафор постављен изнад саобраћајне траке, светла могу бити постављена по хоризонталној оси, једно поред другог и то: црвено лево, жуто у средини, а зелено десно.

Пречник круга светла је 210 (200) mm или 300 mm.

Светла на семафору су истих димензија. Изузетно, црвено светло може бити димензије 300 mm, ако су жуто и зелено светло димензија 210 (200) mm.

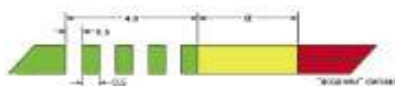
Семафори који се постављају изнад саобраћајних трака могу имати светла димензија 300 mm.

Семафору из става 1. овог члана може се додати уређај за одбројавање преосталог времена трајања светла и графичка и/или текстуална порука која се преноси возачима. Уређај за одбројавање преосталог времена трајања поставља се изнад, односно поред семафора, са удаљеније стране семафора од коловоза.

На семафору са три боје светла, промена боја светла се обавља следећим редом: зелено, жуто, црвено, жуто истовремено са црвеним, зелено.

Трајање жутог светла за брзине до 60 km/h је 3 секунде. За брзине преко 60 km/h, жуто светло траје 4 секунде. Жуто светло у зонама радова на путу траје 4 секунде. Жуто светло истовремено са црвеним светлом траје 2 секунде.

У случају ако се на крају зеленог светлосног појма користи трепћуће светло оно мора трајати 4 секунде, тако да наизменични интервали укључено-искључено трају по 0,5 секунди (слика бр. 3).

слика бр. 3

Члан 74.

Семафорима са три боје светла са симболом једне, односно две стрелице (дирекциони светлосни саобраћајни знак) регулише се кретање возила по смеровима на раскрсници (VI-2.1, VI-2.2, VI-2.3, VI-2.4, VI-2.5, VI-2.6, VI-2.7), чији је изглед дат у табели бр. 1.

Дирекциони светлосни саобраћајни знак се примењује, ако се кретање возила у смеру одређеном стрелицом обавља без конфликта.

Дирекциони светлосни саобраћајни знак има црвено и жуто светло у облику круга са симболима црне боје у облику једне или више стрелица, док је зелено светло у облику једне или више стрелица у кругу црне боје.

	црвено и жуто светло	зелено светло
VI-2.1		
VI-2.2		
VI-2.3		
VI-2.4		
VI-2.5		
VI-2.6		
VI-2.7		

табела бр. 1

Члан 75.

За регулисање кретања возила по саобраћајним тракама, дозвољено је користити светлосне саобраћајне знакове са симболима црвене, зелене и жуте боје на тамној површини (VI-3.1, VI-3.2, VI-3.3.1, VI-3.3.2).

VI-3.1

VI-3.2

VI-3.3.1

VI-3.3.2

Уколико се за регулисање кретања возила користе светлосни саобраћајни знакови из става 1. овог члана, постављају се изнад свих саобраћајних трака, на начин да се одговарајући симбол налази изнад саобраћајне траке на коју се односи.

Црвено светло у облику укрштених линија (VI-3.1) означава забрану кретања возилима према коме је окренуто лице знака.

Зелено светло у облику стрелице надоле (VI-3.2) означава дозвољен пролаз возилима према коме је окренуто лице знака.

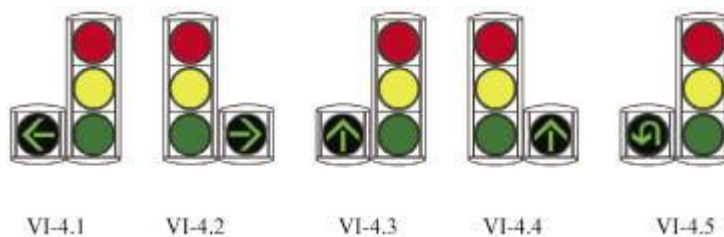
Жута трепћућа стрелица усмерена косо надоле (VI-3.3.1 и VI-3.3.2), означава да возила морају напустити саобраћајну траку у смеру који је одређен стрелицом.

Светлосни саобраћајни знакови из става 1. су димензија:

- 400 x 400 mm на путу у насељу;
- 600 x 600 mm на путу ван насеља.

Члан 76.

Дозвољено је да семафор са три боје светла има додатни светлосни саобраћајни знак (VI-4.1, VI-4.2, VI-4.3, VI-4.4 и VI-4.5) у облику зелене стрелице (условни знак). Графички симбол стрелице који означава смер кретања је зелени на тамној површини.

Додатни светлосни саобраћајни знак поставља се са одговарајуће стране семафора, у висини на којој се налази зелено светло.

Члан 77.

Семафор за регулисање брзине возила (VI-5) препоручује брзину којом возило треба да се креће да би на наредном семафору имало слободан пролаз.

Бројчана ознака је беле боје на тамној површини. Светлосни саобраћајни знакови за регулисање кретања возила одређеном брзином могу бити са највише три светла.

3.2. Семафори за регулисање кретања пешака

Члан 78.

За регулисање кретања пешака употребљавају се семафори са светлима црвене и зелене боје (VI-6). Светла морају бити постављена по вертикалној оси, једно испод другог, и то: црвено светло горе, а зелено светло доле, односно по хоризонталној оси, једно поред другог: црвено светло лево, а зелено светло десно.

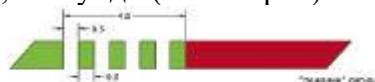
На семафору из става 1. овога члана може бити придодат уређај за давање звучних сигнала и/или уређај за одбројавање преосталог времена за кретање пешака.

Светла из става 1. овог члана састоје се од светлеће површине црвене, односно зелене боје на којој се налази тамна силуэта пешака или од тамне површине на којој се налази светлећа силуэта пешака црвене, односно зелене боје.

Светла не смеју бити укључена истовремено. Зелено светло може бити трепћуће, пре појаве црвеног светла.

Трепћуће зелено светло мора трајати 4 секунде, тако да наизменични интервали укључено-искључено трају по 0,5 секунди (слика бр. 4).

слика бр. 4

За регулисање кретања пешака и бициклиста може се употребити семафор (VI-6.1), за давање светлосних саобраћајних знакова црвеним и зеленим светлима.

VI-6.1

На семафору из става 6. овога члана може бити додат уређај за давање звучних сигнала, односно уређај за одбројавање преосталог времена за кретање пешака и бициклиста. Звучни сигнал за зелено светло траје временски колико и зелено светло.

Уређај за одбројавање пешачког и бициклистичког времена, даје приказ трајања зеленог, односно црвеног времена. Приказ ових времена је у складу са бојама сигнала који се приказује. Дозвољено је да се део црвеног времена који садржи заштитно време прикаже жутом бојом.

3.3. Семафори за регулисање кретања трамваја

Члан 79.

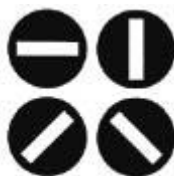
За регулисање кретања трамваја употребљавају се семафори за давање светла беле боје (VI-7). Светла су у облике положене, усправне, односно косе црте на тамној површини.

Светло са положеном цртом не сме бити укључено истовремено са светлом, односно светлима са усправном, односно косом цртом.

Ако возила јавног превоза путника се крећу саобраћајном траком којом се крећу и трамваји светлосни саобраћајни знакови из става 1. овог члана односе се на та возила.

Семафори за регулисање кретања трамваја морају да имају најмање два (забрана саобраћаја и слободан пролаз у одговарајућем смеру), или највише четири светла.

Светла морају бити постављена по вертикалној оси, једно испод другог, светло са положеном цртом, светло са косом цртом на лево, светло са усправном цртом и светло са косом цртом на десно.

VI-7

3.4. Семафори за регулисање кретања бицикала

Члан 80.

Кретање бицикала и мопеда по бициклическим тракама, односно стазама, дозвољено је регулисати употребом семафора којима се дају светлосни саобраћајни знакови са три боје светла (VI-8), која се постављају по вертикалној оси једно испод другог, и то црвено горе, жуто у средини и зелено доле.

VI-8

Графички симбол бицикла изводи се као црни симбол у црвеном и жутом светлу, односно као зелени симбол на тамној површини.

Семафори за регулисање кретања бицикала користе се ако је бициклическа стаза изван локације обележеног пешачког прелаза или бицикли имају другачије елементе вођења на раскрсници у односу на пешаке.

Дозвољено је да светлосни саобраћајни знакови за регулисање кретања бицикала буду и димензије 100 mm.

Промена светла на семафору се обавља следећим редом: зелено, жуто, црвено, или црвено, жуто истовремено са црвеним, зелено.

Трајање жутог светла је 2 секунде. Жуто истовремено са црвеним светлом траје 1 секунду.

3.5. Семафори за регулисање прелаза пута преко железничке пруге у истом нивоу

Члан 81.

Семафори којима се регулише прелаз пута преко железничке пруге у истом нивоу (VI-9), служе за најаву приближавања воза и најаву спуштања браника, односно полубраника.

Поставља на прелазима пута преко железничке пруге у нивоу, са или без браника, односно полубраника.

Светлосни саобраћајни знакови дају се наизменичним паљењем два црвена трепћућа светла у облику круга и могу се додати звучни уређаји којима се учесници у саобраћају обавештавају о томе да је дат светлосни саобраћајни знак којим се најављује приближавање воза.

Светла из става 3. овог члана налазе се једно поред другог на хоризонталној оси, на табли која има облик равностраног троугла са врхом окренутим навише чије карактеристике одговарају знаковима опасности.

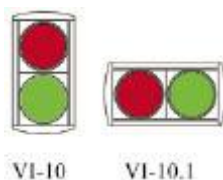
VI-9

3.6. Семафори за регулисање приступа возила

Члан 82.

За регулисање приступа возила употребљавају се семафори са две боје светла.

Светла морају бити постављена по вертикалној оси (VI-10), једно испод другог, и то: црвено светло горе, а зелено светло доле, односно по хоризонталној оси (VI-10.1), једно поред другог: црвено светло лево, а зелено светло десно.

Семафори за регулисање приступа возила користе се за означавање одређеног прилаза, који може бити отворен, односно затворен.

3.7. Постављање семафора

Члан 83.

На делу пута на коме се постављају семафори највећа дозвољена брзина је 70 km/h.

Семафори се постављају поред и изнад коловоза.

Семафори који се постављају поред коловоза, постављају се на висини од 2,2 m до 2,5 m, тј. растојању од хоризонталне равни која пролази кроз ивицу пута до хоризонталне равни која пролази кроз доњу ивицу семафора.

Семафори који се постављају изнад коловоза постављају се на висини од 4,5 m до 6 m, тј. растојању од хоризонталне равни која пролази кроз ивицу пута до хоризонталне равни која пролази кроз доњу ивицу семафора.

Семафори изнад коловоза могу да имају контрастну плочу за побољшавање уочљивости.

Растојање семафора за регулисање кретања возила, од линије заустављања износи најмање 3 m и не односи на бицикличке стазе и траке.

Семафори се постављају на носаче, који могу бити: равни (може бити редукован наставком носача саобраћајних знакова), конзолни и портални.

Основни семафор за регулисање кретање возила се поставља на прилазу раскрсници, поред коловоза, на носач са десне стране у смеру кретања возила, на висини из става 3. овога члана.

Ако постоји већа висина саобраћајног профила, која онемогућава примену конзолног стуба или портала, семафори се могу помоћу посебне конзоле поставити и на стуб јавне расвете, односно стуб контактне мреже, или се могу поставити на челичну ужад на прилазу, односно самој зони раскрснице.

Дозвољено је да се семафори поставе на стубове комуналне инфраструктуре и на објекте поред коловоза, уколико на раскрсници због просторног ограничења није

могуће поставити семафор, уз сагласност власника, односно корисника и образложење у саобраћајном пројекту.

На прилазима раскрсници са више саобраћајних трака по смеру, обавезно је поставити семафор који приказује исте сигналне појмове (семафор понављач), изнад саобраћајних трака, односно на левој страни поред коловоза.

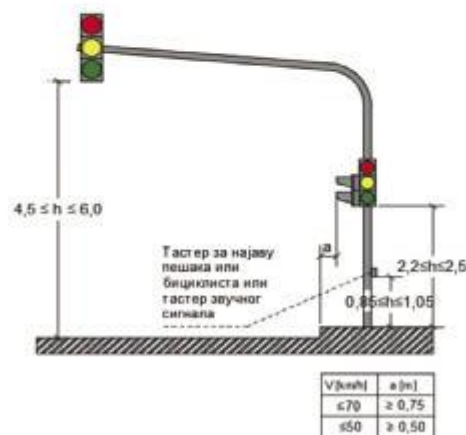
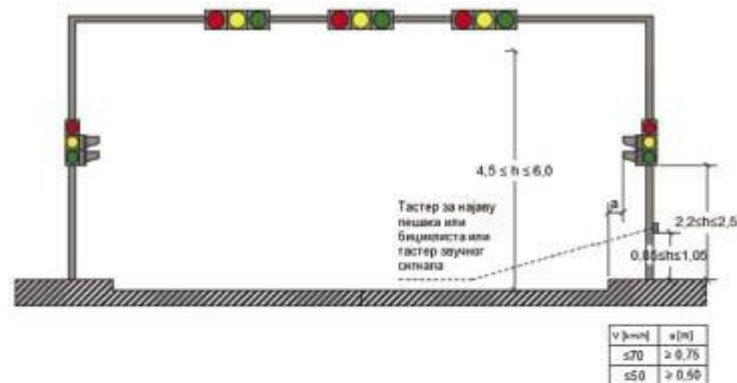
На носач семафора може се поставити семафор понављач димензија пречника круга светла 100 mm, на висини од 1,2 m до 1,4 m, тј. растојању од хоризонталне равни која пролази кроз ивицу пута до хоризонталне равни која пролази кроз доњу ивицу семафора понављача.

Најмање растојање семафора од ивице коловоза је 0,5 m, а највеће до 1,2 m, у зависности од брзине, у складу са сликом бр. 5.

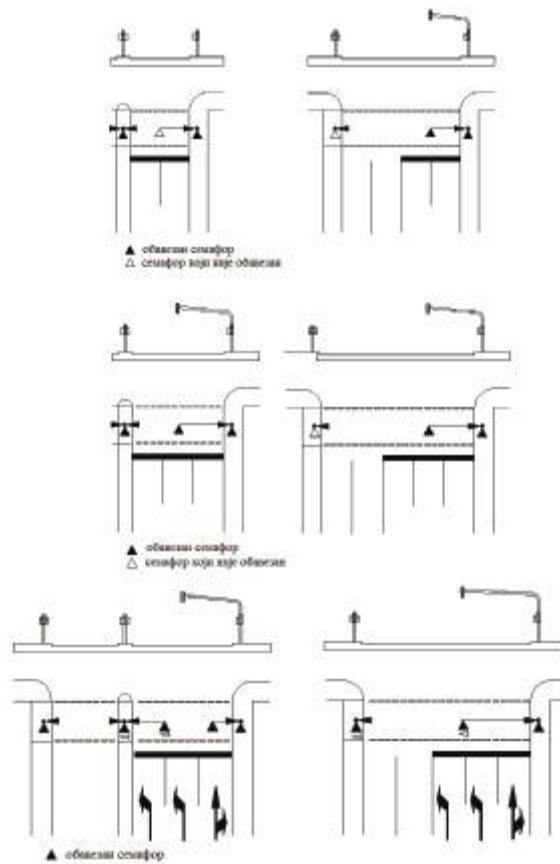
Најмање растојање осовине носача семафора од ивице коловоза је 0,75 m.

Тастер за најаву, односно тастер звучног уређаја, поставља се на висини од 0,85 m до 1,05 m од површине тротоара, у складу са сликом бр. 5.

Шематски приказ распореда семафора је дат на слици бр. 6.

слика бр. 5.

слика бр. 6.

4. Браници или полубраници на прелазу пута преко железничке пруге

Члан 84.

Браници којима се на прелазима пута преко железничке пруге у нивоу обуставља саобраћај читавом ширином пута морају бити означени са најмање три црвене ретрорефлектујуће, односно светлосне ознаке, од којих је једна смештена на средини браника, а друге две на крајевима браника.

Полубраници којима се на прелазу пута преко железничке пруге у нивоу обуставља саобраћај само до половине ширине пута, морају бити означени са најмање три црвене ретрорефлектујуће, односно светлосне ознаке, постављене на одговарајућим размацима по читавој дужини полубраника, од којих је једна смештена на крају полубраника.

Основна боја браника, односно полубраника је ретрорефлектујућа црвена и жута боја са флуоросцентним својством материјала класе 3.

Браници и полубраници се обележавају црвеним ретрорефлектујућим, односно светлосним ознакама (стална, односна трепћућа црвена светла).

Рефлексна стакла из ст. 1. и 2. овог члана морају имати површину од најмање 40 cm² и постављају се на начин да су видљива из смера на коме се обуставља саобраћај.

5. Привремена саобраћајна сигнализација

Члан 85.

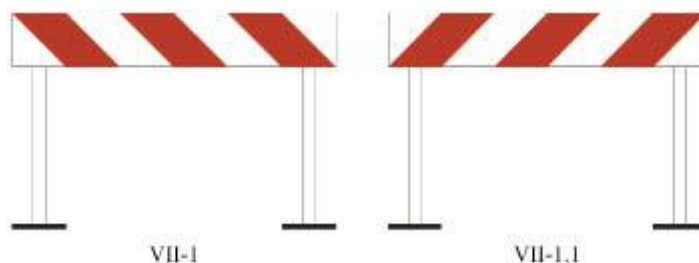
Привремена саобраћајна сигнализација се користи за обележавање зоне радова, препрека, оштећења која су настала на путу, односно за обележавање привremenих ограничења на путу.

Члан 86.

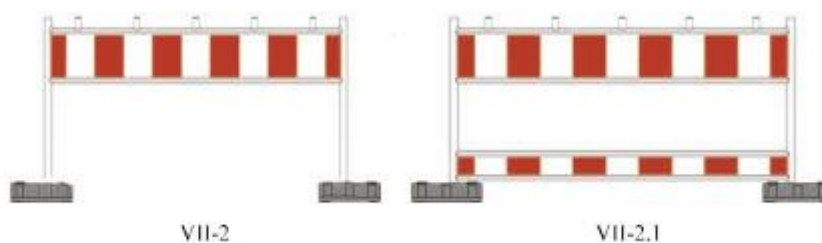
Опрема која се користи у зони радова се израђује од ретрорефлектујућег материјала најмање класе 2.

Опрема у зони радова је:

1) „чеона запрека” (VII-1) и (VII-1.1) је браник на којој су наизменична поља беле и црвене боје, закошена под углом од 45°;

2) „хоризонтална запрека” (VII-2) и (VII-2.1) је табла постављена на сопствени носач са наизменичним квадратним пољима беле и црвене боје и може да буде једнострану (VII-2) и двоструку (VII-2.1);

3) „вертикална запрека” (VII-3), (VII-3.1), (VII-3.2), (VII-3.3) и (VII-3.4) је табла постављена на сопствени носач, вертикално у односу на коловоз, са наизменичним пољима беле и црвене боје под углом од 45о у односу на површину коловоза и може да буде једнострана или двострана;

4) „запречна трака” (VII-4) је трака са наизменичним пољима беле и црвене боје;

VII-4

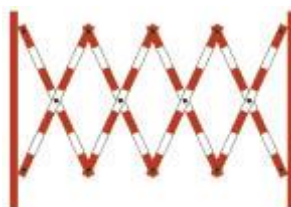
5) „саобраћајни чуњ” (VII-5) је купа са наизменичним пољима црвене и беле боје која је ретрорефлектујућа, дозвољено је да се израђују и од гуме;

VII-5

6) „раздвајајућа ограда” (VII-6) користи се за раздвајање супротних смерова кретања, за скретање саобраћаја и за раздвајање површине коловоза на којој је дозвољено кретање од површине на којој кретање возила није дозвољено. Није дозвољено коришћење раздвајајуће ограде која није напуњена предвиђеним материјалом за ту намену;

7) „растегљива ограда” (VII-7) је ограда израђена од лаких материјала обојених наизменично белом и црвеном бојом;

VII-7

8) „сигнална табла” (VII-8) и (VII-8.1) је табла за означавање радова на путу;

VII-8

VII-8.1

Изглед сигналне табле је пример.

9) „трепћућа светла”;

10) „траке за поништавање важности саобраћајних знакова”;

11) „апликативне траке за обележавање привремених ознака на путу”;

12) „заставице за ручно регулисање саобраћаја” су црвене и зелене боје димензија најмање 40 cm x 40 cm.

6. Светлосне ознаке на путу

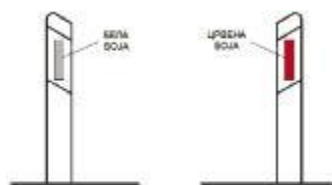
Члан 87.

Светлосне ознаке на путу служе за обележавање ивице коловоза и путних објеката.

Ознаке из става 1. својим обликом, мерама и начином израде морају бити уочљиви у свим временским условима, а посебно у случају смањене видљивости (ноћ, магла, снег и сл.).

Светлосне ознаке на путу за обележавање ивице коловоза су:

1) „смерокази” (VIII-1) морају имати ретрорефлектујућа тела (фолије или друга ретрорефлектујућа тела) класе 3, и то: црвене боје са десне стране, а беле боје са леве стране у смеру кретања возила, осим на аутопуту где се са обе стране у смеру кретања постављају смерокази црвене боје;

VIII-1

2) „катадиооптер” (VIII-2) се поставља на заштитне ограде, стубове, односно бочне сметње у профилу пута. На бочним зидовима тунела катадиооптери се постављају линеарно на висини 0,7 – 0,8 m;

3) „штап за означавање пута у зимским условима” (VIII-3) је штап обојен наизменично пољима висине 30 cm, црвене и жуте боје;

VIII-3

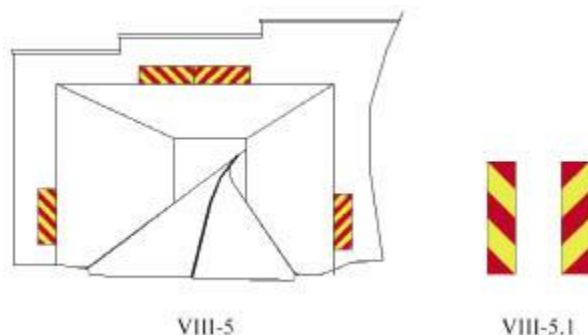
Светлосне ознаке на путу за обележавање путних објеката су:

1) „индикатор за означавање путног објекта и зона издигнутих ивичњака” (VIII-4) се поставља на почетку путног објекта и зона издигнутих ивичњака са граничником окренутим на доле и на крају објекта са граничником окренутим на горе. Врх граничника је означен материјалом са ретрорефлектујућим својствима;

VIII-4

2) „табле за означавање сталних препрека унутар габарита слободног профила пута” (VIII-5), (VIII-5.1);

Ове табле су израђене у црвеној и жутој ретрорефлектујућој боји са флуоросцентним својством материјала класе 3.

7. Опрема пута

Члан 88.

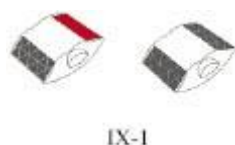
Опремену пута чине: опрема за означавање саобраћајних површина, заштитне ограде, ублаживачи удара, заштитне жичане ограде, пешачке ограде и сигнализација за слепа и слабовида лица.

7.1. Опрема за означавање саобраћајних површина

Члан 89.

Опремену за означавање саобраћајних површина чине:

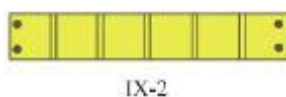
1) „маркер” (IX-1) је елемент са ретрорефлектујућим површинама, односно сопственим извором светлости;

Маркере је дозвољено поставити на коловозу са двосмерним саобраћајем, на начин да у смеру кретања са десне стране коловоза рефлектују, односно емитују црвену боју, а са леве стране коловоза белу боју.

Маркере је дозвољено поставити на коловозу са једносмерним саобраћајем, на начин да посматрано у смеру кретања са обе стране коловоза рефлектују, односно емитују црвену боју.

2) „линеарни катадиоптер” (IX-2) се поставља бочно са обе стране коловоза на висину од 0,6 m до 0,7 m од коловоза и израђује се у флуоросцентној ретрорефлектујућој боји;

3) „монтажни ивичњак” (IX-3) користи се за означавање површине коловоза која је намењена за вођење саобраћајних токова. На монтажни ивичњак могу да се поставе ретрорефлектујуће ознаке ради боље видљивости и/или делинеатори;

IX-3

4) „делинеатор” (IX-4) се користи за раздвајање смерова кретања или вођење токова у случајевима скретања саобраћаја и може се поставити на монтажни ивичњак;

IX-4

5) „индикатор врха површине раздвајања токова” (IX-5) се може поставити на месту где долази до раздвајања саобраћајних токова;

IX-5

6) „саобраћајно огледало” (IX-6) се може поставити на непрегледним местима на путу;

IX-6

Спољна ивица саобраћајног огледала је обојена наизменичним пољима црвене и беле боје, кружног, односно правоугаоног облика.

7) „стубић” (IX-7) има ретрорефлектујућа поља беле боје и може бити израђен од пластике, метала или гуме, „стубић” (IX-7.1) има наизменична поља различитих боја која могу бити и ретрорефлектујућа;

IX-7

IX-7.1

8) „опрема против заслепљивања возача” (IX-8);

9) „светла упозорења” (IX-9) за обележавање наплатних станица и сл.

10) „постоље за саобраћајну сигнализацију” (IX-10).

7.2 Заштитне ограде

Члан 90.

Заштитна ограда је техничка конструкција чија је основна намена спречавање скретања возила са пута. Заштитна ограда се израђује од челика, бетона, дрвета, односно комбиновано.

Заштитна ограда се поставља:

- 1) на месту раздвајања коловоза, односно саобраћајних трака, у зависности од саобраћајног оптерећења и категорије пута;
- 2) на путном објекту;
- 3) на банкини, у случају када је пут на насипу вишем од 3.0 m;
- 4) испред, дуж и иза бочне сметње (опасног места).

Класа задржавања заштитне ограде одређује се на основу дефинисаног степена опасности на путу, према стандарду SRPS EN 1317.

Заштитна ограда се опрема маркерима, црвене боје на десној страни пута у смеру вожње, а беле боје на левој страни пута. На коловозу са једносмерним саобраћајем ретрорефлектујућа ознака се у смеру вожње изводи као црвено-бела са десне стране, а обострано црвена са леве стране.

7.3. Ублаживачи удара

Члан 91.

Ублаживачи удара могу бити: стационарни и покретни.

Ублаживачи удара морају бити у складу са стандардом SRPS EN 1317.

Стационарни ублаживачи удара се постављају на посебно опасним местима на путу, на којима постоји опасност удара возила на објекат (разделно острво, зид путног објекта, конзолни или бетонски стуб, и сл.).

Покретни ублаживачи удара се постављају на возилу у зони радова на путу.

7.4. Заштитне жичане ограде

Члан 92.

Заштитна жичана ограда је техничка конструкција чија је основна намена заштита саобраћаја на путу од дивљачи и других животиња.

Заштитна жичана ограда се поставља на аутопуту и мотопуту, а на осталим путевима по потреби.

7.5. Пешачке ограде

Члан 93.

Пешачка ограда је техничка конструкција чија је основна намена заштита пешака на површини коју смеју да користе за кретање.

Пешачке ограде се могу користити и за вођење пешака у зони раскрсница, пасарела, пролаза за пешаке, и сл.

Пешачке ограде су црне и жуте боје која може бити ретрорефлектујућа.

7.6. Сигнализација за слепа и слабовида лица

Члан 94.

Сигнализацију за слепа и слабовида лица чини опрема за: обележавање простора на саобраћајним и пешачким површинама, прилаз до објекта, кретање по објектима за јавно коришћење, уградњу посебних сигналних уређаја којима се обезбеђује оријентисано кретање слепих и слабовидих лица.

Опрему која се користи за обележавање путева за кретање слепих и слабовидих лица чине:

- 1) тактилне траке са јасно назначеним крајевима путања;
- 2) тактилни пешачки тастери на носачима семафора;
- 3) звучни сигнали навођења;
- 4) звучни сигнали прелажења;
- 5) остала техничка средства сличне намене;
- 6) рукодржачи, вођице и слично, која омогућавају боље и лакше кретање на јавним површинама или у јавним објектима.

III. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 95.

Саобраћајна сигнализација на путу која није у складу са овим правилником, а налази се на путу на дан његовог ступања на снагу, мора се ускладити (заменити, односно уклонити) са овим правилником до 1. јануара 2020. године.

Саобраћајни знакови: I-24, I-33, II-10, II-10.1, II-29, II-33, II-39, III-1, III-60, III-80, III-80.1 и допунска табла IV-22 који се налазе на путу морају бити промењени у складу са овим правилником најкасније пет година након ступања на снагу Правилника.

Члан 96.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о саобраћајној сигнализацији („Службени гласник РС”, број 134/14).

Члан 97.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-00078/2014-22
У Београду, 28. августа 2017. године
Министар,
проф. др **Зорана З. Михајловић**, с.р.

САОБРАЋАЈНИ ПРОЈЕКАТ

Насловна страна саобраћајног пројекта садржи: назив пројекта, назив и адресу инвеститора у складу са изводом из одговарајућег регистра, назив објекта са локацијом, бројем катастарске парцеле и катастарском општином, врсту техничке документације, назив и ознаку дела пројекта, ниво грађења и извођења радова, назив предузетника, односно правног лица које је израдило пројекат (назив и адреса израђивача пројекта у складу са изводом из одговарајућег регистра), потпис одговорног пројектанта, број дела пројекта (идентификациона ознака из евиденције предузетника, односно правног лица), место и датум израде пројекта и потврда техничке контроле пројекта (заводни број, датум и потпис одговорног лица вршиоца техничке контроле).

1) општа документација:

– општа документација се израђује у складу са прописима којима се уређује техничка документација;

2) пројектни задатак садржи:

– циљеве и сврху израде пројекта;
– образложење разлога у функцији безбедности саобраћаја;
– податке о условима из одговарајуће просторно планске и урбанистичке документације, границе обухвата и остало из планске и урбанистичке документације (не треба за пројекте привремене саобраћајне сигнализације), опште податке о објекту (локација, намена, захтеви према пројектанту, посебни, односно оправдани захтеви дати од инвеститора, министарстава, органа јединице локалне самоуправе, инспекције и сл., начин израде, опис израде по фазама, везе са окружењем и сл.;

– податке о техничким карактеристикама саобраћајне сигнализације у складу са важећим прописима;

– потпис и овера инвеститора;

3) технички извештај:

– технички извештај оверава одговорни пројектант;
– детаљан опис сврхе израде пројекта са ограничењима и опис предложеног решења;

– опис деонице пута (дужина, ширина коловоза, режим саобраћаја, прикључци, раскрснице, објекти пута);

– уколико је предмет пројектног задатка и анализа саобраћајних токова на деоници (просечан годишњи дневни саобраћај, структура, неравномерност протока и сл.);

– очекивани ефекти;

– образложење о стању постојеће саобраћајне сигнализације на путу која се задржава, замењује или уклања у целости;

– детаљан опис врсте радова и избор начина регулисања саобраћаја (у случају извођења радова на путу), уколико се ради фазно, описати сваку фазу посебно;

– списак свих стандарда који се користе у пројекту;

– списак законске регулативе у складу са пројектом,

– саобраћајно технички прорачун (прорачун рада светлосних сигнала);

– ако се саобраћај преусмерава дефинисати начин вођења саобраћаја на алтернативне правце;

4) предмер и предрачун саобраћајне сигнализације:

– предмер и предрачун саобраћајне сигнализације оверава одговорни пројектант;

- предмер радова: навести саобраћајну сигнализацију која се пројектује, замењује, уклања, односно измешта;
- табеларни преглед саобраћајне сигнализације (на захтев инвеститора);
- предрачун радова: навести количине из предмера са јединичним ценама и укупном вредности радова;

5) техничке услове за израду и постављање саобраћајне сигнализације:

- технички услови за извођење саобраћајних знакова;
- технички услови за уградњу и извођење ознака на коловозу;
- технички услови за извођење светлосне саобраћајне сигнализације;
- технички услови за извођење опреме на путу;

6) прилог о мерама заштите на раду и заштите животне средине које се односе на пројекат

7) графички део пројекта:

- графички део пројекта оверава одговорни пројектант;
 - ситуациони план постојећег стања је у размери $P=1:1000$ или $P=1:500$ (на ситуационом плану назначити која саобраћајна сигнализација се уклања, делимично, односно у целости замењује новом, односно задржава и сл.);
 - прегледна карта је у одговарајућој размери, са учртаним и уписаним бројевима ситуационих планова новопроектваног стања ако их има више;
 - ситуациони план (планови) новопроектваног стања у размери $P=1:1000$ или $P=1:500$, списак цртежа (по могућству, цртеже обележити легендом у доњем левом углу и заглављем у доњем десном углу, обележити страну света (правац) „Север”;
 - ситуациони план се израђује на геодетским или геореференцираним подлогама, осим у случају израде пројекта привремене саобраћајне сигнализације за вођење саобраћаја у случају преусмеравања саобраћаја, када се може израдити и на веродостојној подлози у размери
 - легенда на цртежу треба да се односи на сваки цртеж посебно;
 - сваки саобраћајни знак или опрему на цртежу обележити шифром знака, тако да се разликује постојеће и новопроектно стање;
 - ситуациони план раскрснице у размери $P=1:500$ или $P=1:250$;
 - саобраћајни део за семафорску сигнализацију;
- 8) – детаљи саобраћајне сигнализације:**
- детаљ постављања саобраћајне сигнализације се приказује у одговарајућој размери ($P=1:25$, $P=1:50$, $P=1:100$ и сл.).

Прилог 2. - Табела група димензија знакова на заједничком носачу

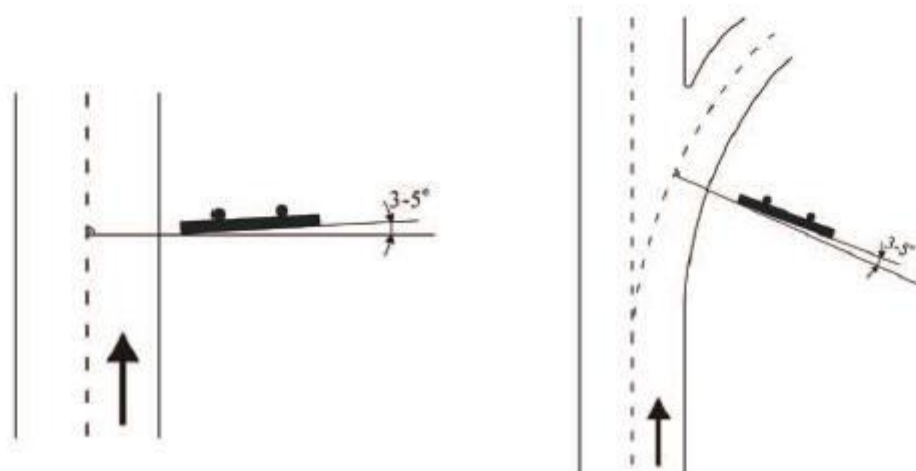
ПРИЛОГ 2.

**ТАБЕЛА ГРУПА ДИМЕНЗИЈА ЗНАКОВА
НА ЗАЈЕДНИЧКОМ НОСАЧУ**

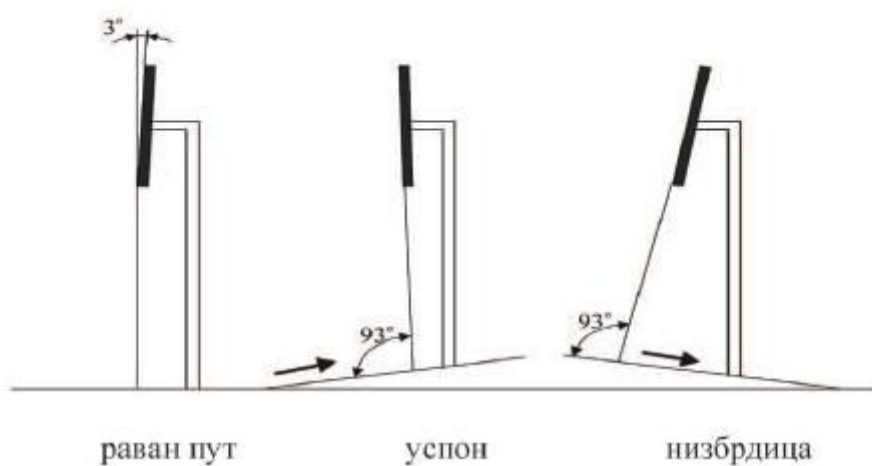
Група димензија знакова	троугао (основа)	квадрат / правоугаоник (основа)	круг (пречник)	допунска табла (основа)
Величина 1	120 cm	90 cm	90 cm	120 cm/90 cm
Величина 2	90 cm	60 cm	60 cm	90 cm/60 cm
Величина 3	60 cm	40 cm	40 cm	60 cm/40 cm

ПОСТАВЉАЊЕ РЕТРОРЕФЛЕКТУЈУЋИХ САОБРАЋАЈНИХ ЗНАКОВА У
ОДНОСУ НА УЗДУЖНУ ОСУ ПУТА

Постављање ретрорефлектујућих саобраћајних знакова у односу на
уздужну осу пута-горизонтална раван

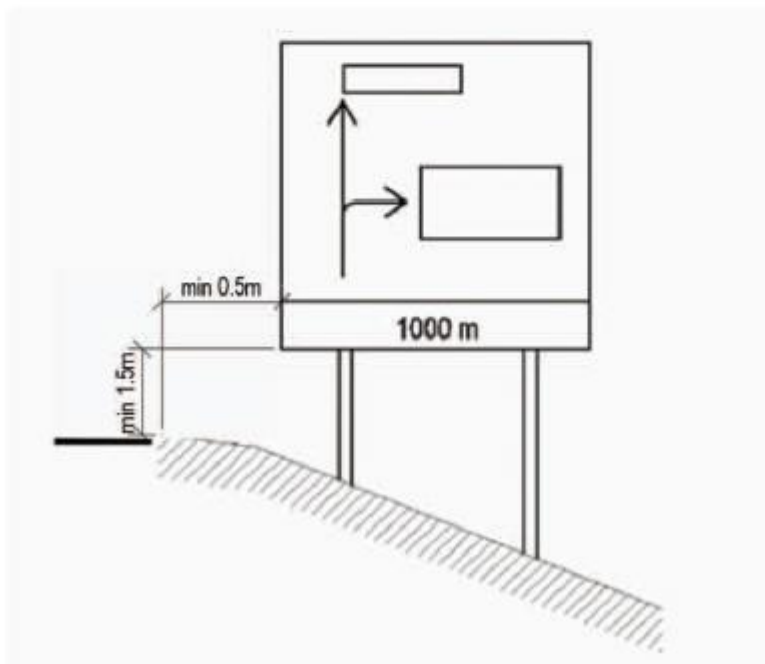
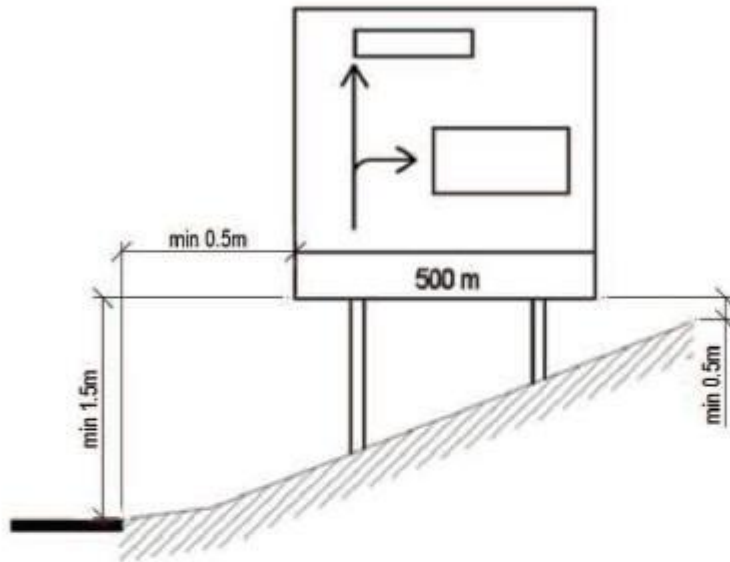

Постављање ретрорефлектујућих саобраћајних знакова у односу на
уздужну осу пута-вертикална раван

ПРИЛОГ 4.

НАЧИН ПОСТАВЉАЊА САОБРАЋАЈНОГ ЗНАКА ОБАВЕШТЕЊА ЗА
ВОЂЕЊЕ САОБРАЋАЈА ПОРЕД ПУТА

ПРИЛОГ 5.

ПРОПИСАНЕ ВРЕДНОСТИ ПАРАМЕТАРА ЗА ОЗНАКЕ НА ПУТУ У
ЗАВИСНОСТИ ОД КАТЕГОРИЈЕ ПУТА

Врста саобраћајнице		R _L Бела	R _L Жута	R _w (ако се примењују ознаке**)	Q _d Бела	S*** (SRT јединице)
Аутопут	*Нове ознаке	≥300	-	≥100	≥160	≥50
	Најмања дозвољена вредност током употребе	≥150	-	≥50	≥130	≥45
Остали државни путеви I реда	*Нове ознаке	≥300	≥200	≥75	≥160	≥50
	Најмања дозвољена вредност током употребе	≥150	≥100	≥35	≥130	≥45
Државни пут II реда	*Нове ознаке	≥200	≥150	≥50	≥130	≥50
	Најмања дозвољена вредност током употребе	≥100	≥80	≥35	≥100	≥45
Општински путеви	*Нове ознаке	≥200	≥150	≥50	≥130	≥50
	Најмања дозвољена вредност током употребе	≥100	≥80	≥35	≥100	≥45
Примарне саобраћајнице у насељеном месту	*Нове ознаке	≥200	≥150	≥75	≥130	≥50
	Најмања дозвољена вредност током употребе	≥100	≥80	≥35	≥100	≥45
Секундарне саобраћајнице у насељеном месту	*Нове ознаке	≥150	≥100	-	≥130	≥50
	Најмања дозвољена вредност током употребе	-	-	-	≥100	≥45

R_L – коефицијент ретрорефлексије (mcd x m⁻² x lux⁻¹);
R_w – коефицијент ретрорефлексије у влажним условима (mcd x m⁻² x lux⁻¹);
Q_d – коефицијент осветљености при дифузном осветљењу (mcd x m⁻² x lux⁻¹);
S – вредност отпора на клизање (SRT)

* Под новом ознаком на путу се сматра ознака до 30 дана од дана извођења

** Ознаке Тип 2 су ознаке које обезбеђују ретрорефлексију у условима влажног коловоза

*** Не мери се на профилисаним ознакама

**ПРОПИСАНЕ ВРЕДНОСТИ ПАРАМЕТАРА ЗА ПРИВРЕМЕНЕ ОЗНАКЕ
НА ПУТУ У ЗАВИСНОСТИ ОД РАНГА ПУТА**

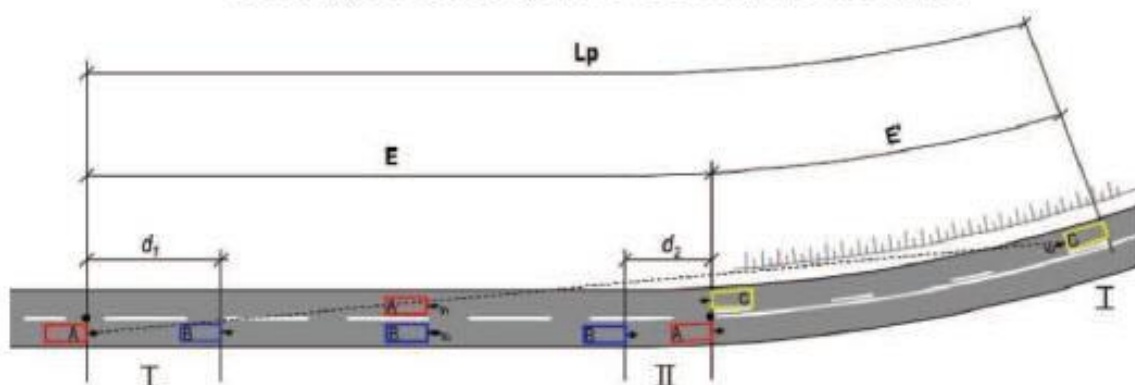
Врста саобраћајнице		R_L Жута	R_w (ако се примењују ознаке **)	Q_d Жута	S^{***} (SRT јединице)
Државни пут I реда	*Нове ознаке	≥ 300	≥ 75	≥ 130	≥ 50
	Најмања дозвољена вредност током употребе	≥ 150	≥ 35	≥ 100	≥ 45
Државни пут II реда и општински путеви	*Нове ознаке	≥ 300	≥ 50	≥ 100	≥ 50
	Најмања дозвољена вредност током употребе	≥ 150	≥ 35	≥ 100	≥ 45
Примарне саобраћајнице у насељеном месту	*Нове ознаке	≥ 300	≥ 75	≥ 100	≥ 50
	Најмања дозвољена вредност током употребе	≥ 150	≥ 35	≥ 100	≥ 45
Секундарне саобраћајнице у насељеном месту	*Нове ознаке	≥ 150	-	≥ 100	≥ 50
	Најмања дозвољена вредност током употребе	-	-	≥ 100	≥ 45
R_L – коефицијент ретрорефлексије ($mcd \times m^{-2} \times lux^{-1}$); R_w – коефицијент ретрорефлексије у влажним условима ($mcd \times m^{-2} \times lux^{-1}$); Q_d – коефицијент осветљености при дифузном осветљењу ($mcd \times m^{-2} \times lux^{-1}$); S – вредност отпора на клизање (SRT)					

* Под новом ознаком на путу се сматра ознака до 30 дана од дана извођења

** Ознаке Тип 2 су ознаке које обезбеђују ретрорефлексију у условима влажног коловоза

*** Не мери се на профилисаним ознакама

АНАЛИТИЧКИ ПОСТУПАК ПРОРАЧУНА ДУЖИНА РАЗДЕЛНИХ ЛИНИЈА ЗА БЕЗБЕДНО ПРЕТИЦАЊЕ У ФУНКЦИЈИ БРЗИНА

E - дужина линије упозорења (m)

(Почетак линије E је последња тачка од које је могуће започети претицање да би се безбедно завршило на крају линије E)

E' - Дужина неискриване линије (m)

I - положај пре претицања

II - положај после претицања

V_1 - брзина претичућег возила (km/h)

V_2 - брзина претицаног возила (km/h)

V_3 - брзина долазећег возила (km/h)

d - размак између претицаног и претичућег возила (m)

d_1 - размак између претицаног и претичућег возила пре претицања (m)

d_2 - размак између претицаног и претичућег возила после претицања (m)

L_p - Потребна дужина прегледности за безбедно претицање (m)

L_v - дужина возила (m)

L_{v1} - дужина претичућег возила (m)

L_{v2} - дужина претицаног возила (m)

$$V_1 - V_2 = 20 \text{ (km/h)}$$

V1/V2	E (m)	E' (m)										
		V3 (km/h)										
		100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50
100/80	246	246	234	221	209	197	185	172	160	148	135	123
95/75	224	236	224	212	201	189	177	165	153	142	130	118
90/70	203	226	215	203	192	181	170	158	147	136	124	113
85/65	184	216	205	194	184	173	162	151	140	130	119	108
80/60	165	206	196	185	175	165	155	144	134	124	113	103
75/55	147	196	186	176	167	157	147	137	127	118	108	98
70/50	130	186	177	167	158	149	140	130	121	112	102	93
65/45	114	176	167	158	150	141	132	123	114	106	97	88
60/40	100	166	158	149	141	133	125	116	108	100	91	83
55/35	86	156	148	140	133	125	117	109	101	94	86	78
50/30	73	146	139	131	124	117	110	102	95	88	80	73
45/25	61	136	129	122	116	109	102	95	88	82	75	68
40/20	50	126	120	113	107	101	95	88	82	76	69	63

$$E = \frac{2 \cdot d \cdot V_1}{V_1 - V_2}$$

$$L_v = 4.3 \text{ (m)}$$

$$E' = \frac{2 \cdot d \cdot V_3}{V_1 - V_2}$$

$$L_p = E + E' = \frac{2 \cdot d}{V_1 - V_2} (V_1 + V_3)$$

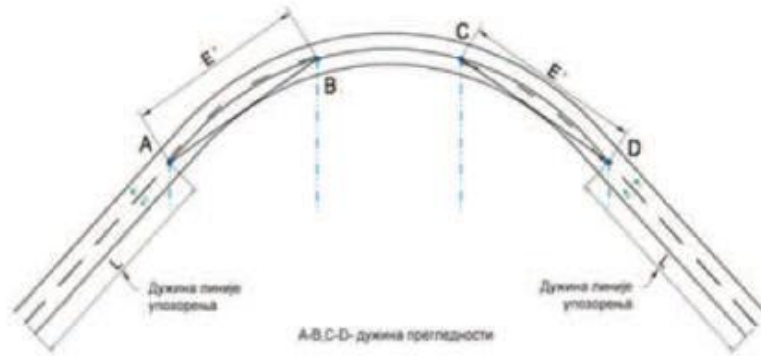
$$L_v = L_{v1} = L_{v2}$$

$$d = d_1 = d_2$$

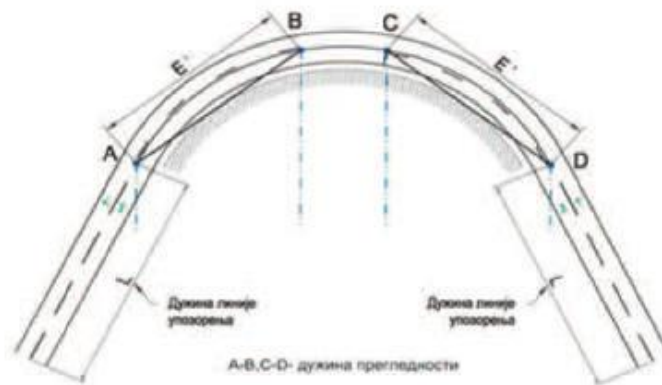
$$d = 0.2 \cdot V_2 + 2 \cdot L_v$$

**ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ ОДРЕЂИВАЊА ПРЕТИЦАЈНЕ ПРЕГЛЕДНОСТИ
КОД ХОРИЗОНТАЛНИХ КРИВИНА**

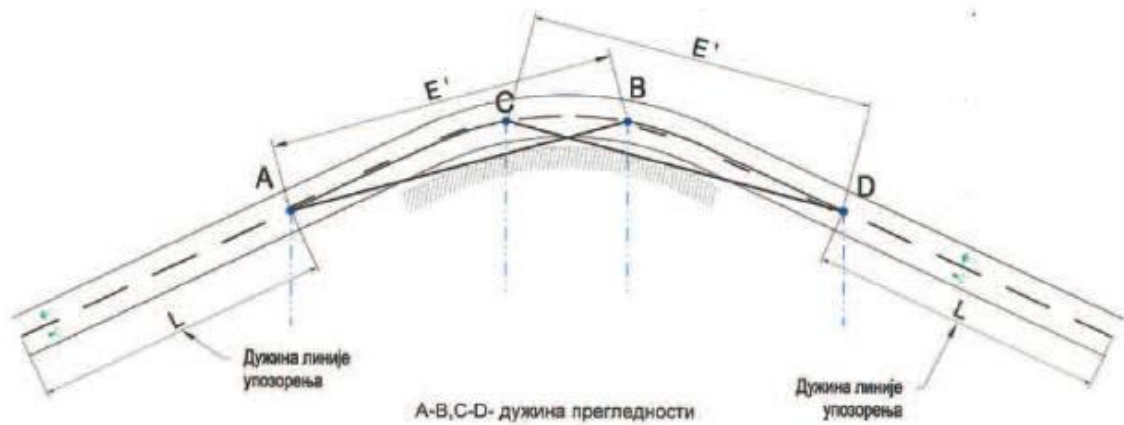
Начин обележавања А

Начин обележавања Б
(користи се када је берма прегледна)

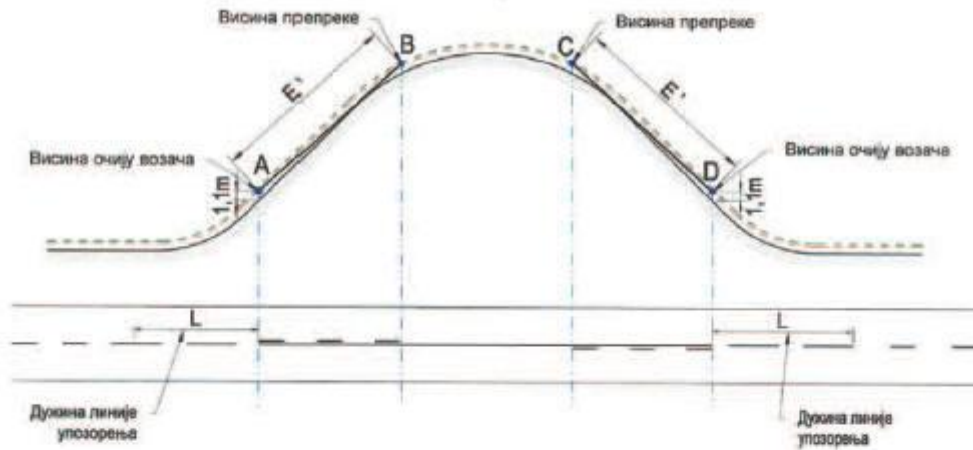

Начин обележавања Ц

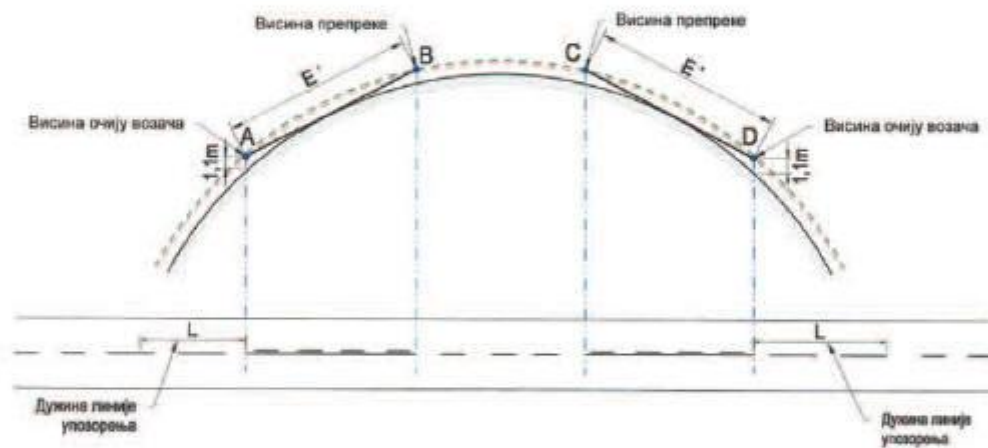

ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ ОДРЕЂИВАЊА ПРЕТИЦАЈНЕ ПРЕГЛЕДНОСТИ КОД ВЕРТИКАЛНИХ КРИВИНА

Начин обележавања А

Начин обележавања Б

Начин обележавања Ц

A-B, C-D- дужина прегледности